

Jüri Üyesi

Gökhan Kaya & Oğuz Han Kaya

Film Eleştiri Dökümü

UYARI

Bu belge, [REDACTED] belgesel kategorisi jüri üyeleri Gökhan Kaya & Oğuz Han Kaya'nın kendi isteği/inisiyatifi doğrultusunda festival organizasyonundan ve festival bünyesindeki görevli kişilerden bağımsız olarak hazırlanmıştır. Çalışmanın temel amacı, film üreticilerine yapıcı geri bildirimler sunmak ve değerlendirme süreçlerine dair şeffaf bir çerçeve ortaya koymaktır.

Bu değerlendirmeler, film üretim süreçlerine aşına, teknik ve anlatısal unsurları birlikte ele alan bir izleme perspektifiyle hazırlanmıştır. Sanat eserlerinin tekil ve nesnel bir ölçüt üzerinden tanımlanamayacağı kabulüyle, bu belgede yer alan tüm değerlendirmeler öznel nitelik taşımaktadır. Bir eserde eleştirilen bir unsurun, farklı bir izleyicide olumlu bir etki yaratabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle burada sunulan tüm yorumlar tartışmaya açık olup, aynı ölçüde eleştirilebilir niteliktedir. Talep edilmesi halinde, ilgili filme dair değerlendirme metinden çıkarılabilir.

Kriterler

Film eleştiri dökümünün hazırlanmasında FEF (Film Eleştiri Formatı) v1 kullanılmıştır. FEF, film değerlendirmesini departman bazlı analiz ederek öznel yorumları daha sistematik bir çerçeveye oturtmayı amaçlayan bir değerlendirme yöntemidir. Filmleri tek bir değerlendirme düzlemine indirgemek yerine çok boyutlu bir analiz yaklaşımı sunar.

Bu format kapsamında kurmaca, deneysel ve animasyon filmler; senaryo, yönetmenlik, sinematografi, ses, kurgu başlıkları altında incelenir. Belgesel filmlerde ise “senaryo” yerine “anlatım yapısı” değerlendirme kapsamına alınır.

Gerekli görülen durumlarda, değerlendirmeyi derinleştirmek amacıyla FEF formatının “ek” bölümü kullanılmıştır. Deşifrede yer almayan el yazısı dökümlerin arka sayfasında FEF kriterlerine ek olarak beşli Likert ölçeğine dayalı puanlama tabloları oluşturulmuştur.

Değerlendirmeler yapılırken her başlık, kendi içinde teknik yeterlilik, anlatı ile uyum ve yaratıcı katkı olmak üzere üç temel eksen üzerinden ele alınmıştır. Bu yaklaşım, yalnızca teknik doğruluk değil, aynı zamanda estetik ve anlatısal işlevin de değerlendirme kapsamına dahil edilmesini amaçlar.

FEF yaklaşımı, bir filmin yalnızca tek bir özelliği üzerinden değerlendirilmesinin önüne geçmeyi amaçlar. Böylece eleştirinin, filmin farklı yaratıcı ve teknik bileşenlerini kapsayan dengeli bir perspektifle yapılması sağlanır. Aynı zamanda hem filmler arası hem de film içi departmanlar arasında adil bir değerlendirme zemini oluşturulur.

İzleme Koşulları

Değerlendirme sürecinde aşağıdaki izleme standartları uygulanmıştır:

- Tüm filmler aynı görüntü ve ses sistemi kullanılarak izlenmiştir.
- İzleme süreci izole bir ortamda geręekleřtirilmiřtir.
- Gerekli görülen filmler ikinci kez izlenmiştir.
- Dikkat dağıtıcı unsurlar izleme ortamından kaldırılmıştır.

Tüm değerlendirmeler, izleme esnasında alınan el yazısı notların daha sonra deşifre edilmesiyle oluşturulmuştur (**Şekil 1**).

ULUSLARARASI VE ULUSAL KISA BELGESEL YARIşMASI

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	13.09

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatıda yenilik arayışları gözlemlenebiliyor (örneğin 7. Dakikadaki saç kesme sahnesi) fakat bütünlüklü bakıldığında film, risk almayan bir anlatı yapısını takip ediyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen anlatıya yön veren bir konumdan ziyade yalnızca aktaran pozisyonunda kendini konumlandırıyor. Akan anlatıyı takip eden bir pozisyonda.

Sade bir şekilde söylemini aktarabiliyor,

SİNEMATOGRAFİ –

Işık, kadraj, kompozisyon arayışı ve benzeri unsurlar gözetilmemiş. Seyirciyi umursamayan özensiz bir sinematografi (örneğin araç içi çekimler). Benzer şekilde telefon çekimleri seyir zevkini düşürüyor.

SES –

Ses kaydı ve miksaj özensiz. Manipülatif soundtrack, objektifliğe zarar veriyor. Soundtrack tek düze olduğu için seyir süresi hissiyatını uzatıyor. Diyalog kayıtları zayıf. Kanallar arası seviyeleri dengesiz. Temel yeterlilikleri karşılamıyor.

KURGU –

Altyazılar kontrol edilmemiş. 5.36’da isimlerin sayıldığı sahnede ses ve görüntü kuşağı birbirine yetişemiyor.

Roll caption’daki QR? Reklam hissini arttırıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.19

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Çatışması olmayan bir durum anlatısı. Dramatik kırılmalar, ani haber estetiğine geçiş vesaire ile anlatı desteklenmiş fakat oturmamış (örneğin 4.05) -> Bir anda geliyor, bir anda terk ediyor. 10. Dakikadan itibaren bir ilişkiye eğilip temadan kopuyor.

Bilgi akışı dengeli ve problemleri net bir şekilde ortaya koyuyor.

YÖNETMENLİK –

Sürekli konuşan karakterde kalmayıp seyir zevkini arttırmak için plan değiştiriyor. Ritim tasarımını gözetmiş. Anlatılan hikayelere çok müdahale etmemiş gibi gözüküyor. Daha çok belgeleyen tarafta ve tek argüman üzerinden devam ediyor.

Koonuyu aktarabiliyor. Tarafsız olduğunu söyleyebilmek güç. Fakat sade, anlaşılır bir yapı kurmuş.

SİNEMATOGRAFI –

Aktüel kamera hareket katıyor. Anlatı uzun ama fazla plan çekilerek seyir kalitesi arttırılmış. Doğal ışık tercih edilmiş. Dolayısıyla bazı noktalarda kontrol elden kaçırılıyor.

Standartları karşılayan bir sinematografi. Temiz kadrajlar, uygun color correction anlatıya katkı sağlıyor. Genel kompozisyon hissiyatı iyi.

SES –

Miksaj özensiz. Özellikle kanal seviyeleri uyumunda bariz problemler var (örneğin 9.45). Diyaloglar girince atmosfer sesi çıkıyor.

KURGU –

Risk almayan bir kurgu yapısı mevcut. Estetik müdahalelerin yapıldığı noktaları kurgu bütünlüğüne oturmamış (4.05). Ama genel olarak anlatıyı destekleyen, ritimli ve standart bir kurgusu var. Uzunluk ideal.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.08

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatıcı ve soundtrack aniden bağlamsızca giriyor. Klasik röportaj estetiğinden uzaklaşmıyor. Yalın bir anlatı. Çatışmanın ya da tartışmanın olmayışı seyir kalitesini düşürüyor ve filmi genel anlamda spotçu/antikacı reklamı estetiğine yaklaştırıyor. Merak unsuru yok, seyirci önemsenmiyor.

YÖNETMENLİK –

Voiceover didaktik ve yönetmenin voiceover/soundtrack eşlemesi seyir deneyiminde yabancılaşma yaratıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Doğal ışık kullanımı görüntü yönetmenini zorlamış gibi hissettiriyor. İç-dış mekân uyumsuzlukları ve çeşitli pozlama hataları mevcut. Onun dışında standartları karşılıyor.

SES –

Ses kayıt ve miksaj özensiz. Ses tasarımında yer yer temiz kısımlar yer yer özensiz kısımlar mevcut. Genel anlamda standartları karşılıyor. Diyaloglar anlaşılıyor.

KURGU –

Kurgunun estetik anlamda anlatıya katkısı yok. Fakat ritme sahip, seyri zorlaştırmıyor.

EK

Yönetmen açıklamasında bahsedilenler anlatıda tam olarak aktarılamamış gibi gözüküyor. Açıklama ve tanımlama amacı gütmediğini belirtiyor ama spotçuların instagramı ve adreslerine kadar yer veriliyor. Belki kurguda atılabilirdi bunlar.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	3.40

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı yapılmamış izlenimi yaratıyor. Bu da 3 dakikayı dahi zor izlenilir kılıyor.

YÖNETMENLİK –

Deneyisel arayışlar mı yoksa amatörlik mü? Yönetmen seyirciyi arada bırakıyor. Tercih ettiği estetik filmin aleyhine işliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Üzerine iyi çalışmadığını düşündürüyor. Özensiz. Spontane odaklanmalar ve kadraj kurulumları seyirden kopartıyor. Arayış içerisinde anlatım zorlaştırılmış.

SES –

Seste tutarlılık yok. Miksajı özensiz.

KURGU –

Kurguya da gereken önem gösterilmemiş. Final Cut template'leri kullanılması da bunun bir örneği. Altyazı anlamsızca filmde rol alıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	5.58

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Sürekli anlatan kadında durmak anlatıya zarar veriyor. Estetik müdahaleler çok az. Kadının sondaki sahne görüntüsü güçlü. Ama yönetmen seyirciyi oraya kadar taşıyamıyor. Klasik belgesel anlatısı sınırları içinde. Temiz anlatı.

YÖNETMENLİK –

Röportaj yapan kızın nadiren müdahale etmesine karşılık kadraja alınması bir çatışma yaratıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Yüksek pozlamalar seyir zevkini düşürüyor. Telefon çekimleri özensiz. Standartları karşılamıyor. Buna karşılık anlatıya hizmet eden kompozisyonlar da var. Bunlar seyir kalitesini yükseltiyor.

SES –

Diyaloglar temiz değil. Düşük bitrate. Kayıt özensiz.

KURGU –

Ritimli kurgu. İdeal uzunluk hissiyatı fakat estetik bir arayış yok.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.45

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Dövmenin toplumsal algılarının incelenebilmesi iddiası için oldukça dar bir odak grup üzerinde çalışılmış. Derinlikli gözüken fakat yeni bir perspektif sunmadığı için yüzeysel algılanabilen sohbetler aktarılıyor. Anlatı ritmi var, söylem net ve anlaşılır. Fakat diyaloga bağlı ilerleyen anlatı.

YÖNETMENLİK –

Atmosfer seslerini kullanmaktan kaçınıyor ve soundtrackler ile anlatıyı klipsileştiriyor. Kendi lehine çevirmiş ama böyle olunca iş basitleşmiş. Yönetmenin hikâye anlatıcılığı iyi. Dramatik yapı kurmuş. Özellikle girişi güçlü fakat filmin geri kalanı bu gücü taşıyamıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Anlatıyı takip eden ve klasik belgesel yapısından ayrılmayan sinematografik bir anlayış benimsenmiş. Yaratıcılık ya da özgünlük arayışı yok. Kayıtlar standartları karşılıyor. Güzel kompozisyonlar var. Çok büyük sıkıntılar yok.

SES –

Miksaj iyileştirilmeli. Röportajdan röportaja çeşitli tutarsızlıklar var. Anlaşılmayan kısımlara Türkçe altyazı konulmuş (basite kaçılma algısını güçlendiriyor).

KURGU –

Yüksek ritimli kurgu. Biraz soundtracklerin de katkısı var bu konuya. Klasik anlatı yapısına uygun. Risk almayan bir kurgu tekniği benimsenmiş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	11.57

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Voiceover nefessiz devam etmesi seyir zevkini düşürüyor. Episodik anlatı, filmin uzunluk algısını filmin aleyhinde etkiliyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen kurmaca unsurlar ya da yapay zeka canlandırmaları vesaire ile anlatısını güçlendirmeye çalışıyor. Arayışı var. Klasik belgesel kalıplarının dışına çıkmaya çalışıyor. Bu olumlu ama sıralanan diğer sebeplerden ötürü bunu başaramadığını hissettiriyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Planlar arası pozlama tutarsızlıkları var. Farklı ekipmanlarla çalışılmış fakat uyum sağlanamamış gibi duruyor. Özensiz ve bütünlüğü olmayan bir sinematografi diyebiliriz.

SES –

Anlatının neredeyse tamamına hakim olan voiceover'ın kaydı amatörce. Seyirciyi filme yabancılaştırıyor.

KURGU –

Episodik kurgu tercihi aleyhine çalışsa da farklı bir arayışı olduğunu gösteriyor. Ritmi yüksek. Anlatıyı destekliyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	7.13

SENARYO / ANLATI YAPISI –

İnformatif belgesel anlatısından kaçınmasıyla özgün denilebilecek bir anlatı benimseniyor. Neredeyse hiçbir şey anlatmadan cruise yaşamını belgelemiş. Merak uyandırıcı. Bilgi akışı dengeli. Öğretici, fikir veriyor.

YÖNETMENLİK –

Zahmet vermeden ve rahatça filmini tamamlamış. Ortamın içindeyken dışındaymış gibi hissettirebiliyor. Görkemli estetik formlardan kaçınması, büyük laflar etmemesi lehine işliyor. Sade ve anlaşılır bir tarza sahip.

SİNEMATOGRAFI –

Manevra kabiliyetini arttırmaya çalışıyor. Farklı denemeler arayışında. Fakat genel olarak sıradan bir sinematografi. Anlatıya uygun. Temiz. Standartları karşılıyor.

SES –

Gerekli yeterlilikleri karşılıyor. Diyaloglar çoğunlukla net.

KURGU –

Ritmik yüksek. Filmi olması gereken uzunlukta tutan bir kurgu. Seyirciyi yormuyor. Hissiyatı iyi.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.30

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatıda yoğun bir duygu sömürüsü hissiyatı mevcut. Katılımcı çeşitliliği az. Aynı kadında çok kalıyor. Voiceover didaktik.

YÖNETMENLİK –

Manipülatif. Siyah beyaza düşme, dramatik piyano, voiceover’a yankı vs. gibi unsurlar ile bu duygu sömürüsünü artırıyor. Buna karşılık farklı arayışlarla (örneğin AI ile vs.) anlatısını güçlendirmeye çalışıyor. Yasal uyarıları çok güze batıyor. Gereksiz. Bu uyarılar konuya derinlikle yaklaşamayacağını düşündürüyor. Politik olarak doğru bir üslup benimsemesi kendi aleyhine işliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Sinematografi özensiz. Daha çok AI olan planlarda manevra kabiliyeti artıyor. AI planları, güzel derlenmiş (örneğin hepsi siyah beyaz yapılmış vs.).

SES –

Miksaj sorunlu (örneğin 3.30’daki ses kuşağı 1.dakika ile tutmuyor). Bazı planlarda ses patlıyor. Fakat genel olarak standart.

KURGU –

Bir noktadan sonra reklama dönüşüyor film.

EK

13.07 altyazı hatası.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	2.59

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Film tasarımı yok. Anlatı arayışı, özgünlük kaygısı, estetik dokunuş vs. saptanamıyor. Telefonla çekilmiş sıradan görüntüler bir bağlama oturtulmaya çalışılmış hissiyatı yaşıyor. Anlatıyı izleyiciye bırakıyor.

YÖNETMENLİK –

Film, yönetmenlik değerlendirmesi yapabilecek kadar veri içermiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Amatörce kullanılan bir el kamerası. Özensiz.

SES –

Ses tasarımı yok. Müzik + kısık bir ortam sesi şeklinde ilerliyor.

KURGU –

Seyirciyi umursamayan bir kurgu tekniği benimsenmiş. Zayıflığı göze batıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	13.24

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Episodik ve kapalı anlatı yapısı seyir zevkini düşürüyor. Filmin uzunluğunu arttıran bir hissiyat yaşıyor. Ritim için risk alınmamış.

YÖNETMENLİK –

Farklı bir estetik ya da özgünlük arayışı olması iyi fakat bu bağlamda buldukları aleyhine çalışıyor. Yönetmen filmini izlemeyi zorlaştırıyor. Neden bu kadar önemli meseleler, herkesin sıkılarak izlemesi gerektiğini düşünüyor veya bu tercihi anlatıya nasıl bir katkı sağlıyor belirsiz.

SİNEMATOGRAFİ –

Deneyisel olduğu için amatör değil. Amatör olduğu için deneyisel.

SES –

Miksaj iyi yapılmamış. Tutarsız ses düzeyleri seyri zorlaştırıyor. Kayıt da özensizce yapılmış. Deneyisel arayışlar olabilir fakat teknik yeterlilikleri karşılamalı ki film izlenebilsin.

KURGU –

Sürekli yabancılaştıran ve seyirden koparan informatif kartlar kurgu ritmini bozuyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.13

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Konuya yaklaşımı itibarıyla sonuçları aktaran ve önerme koymaktan çekinen bir anlatı yapısı var. Argümanların tek taraflı olması belgesele aktivist bir nitelik kazandırıyor. “Odak grup genişletilseydi daha derinlikli incelenebilirdi” hissiyatı oluşturuyor.

Söylem açık, anlatım katılımcılara dayalı.

YÖNETMENLİK –

Anlatı araçlarını kullanım şekli temiz. Söylemini net bir şekilde aktarabiliyor. Metne uygun çekim teknikleri benimsenmiş.

SİNEMATOGRAFİ –

Teknik yeterlilikleri karşılıyor. Güçlü kompozisyonlar var. Anlatıya hizmet ediyor.

SES –

Ses kayıt ve miksaj temiz. Genel olarak iyi fakat bazı planlarda sıkıntılar var.

KURGU –

Soundtrackler anlatının geneline yayılarak kurguya ritim kazandırılmış. Genel olarak sıradan ev klasik haber estetiğini karşılıyor. Ritmi yüksek. Dışsal görseller yerinde kullanılmış.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	5.39

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Ses kuşağı üzerinden ilerlediği için anlatı zayıf. Karakterlerin mizansenini seyirciye geçmiyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin varlığı daha çok kurguda hissediliyor. Filmin kurgusunun da güçlü olduğu söylenemez.

SİNEMATOGRAFİ –

Figür konumlandırılırken foreground/background ayırdı dahi gözetilmemiş (figür havada oturuyor gibi duruyor). Tek plan tercihinin altı doldurulamadığı için sinematografi anlatıyı kısıtlamış.

SES –

Voiceover ve soundtrack birbirine karışıyor. Miksaj özensiz.

KURGU –

Ritmi düşük olduğu için süresinden daha uzun hissettiren bir kurgu tarzı benimsenmiş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	13.13

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı çoğunlukla ses kuşağından devam ediyor. Bu film radyoda da yayınlanabilirdi ve pek bir şey kaybetmezdi.

Metne dayalı anlatı.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin varlığı hissedilmiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Çoğunlukla amors takip. “Konuşan kafa”dan ziyade gezinti daha iyi ama bu tercihin anlatıya katkısı yok. Yüzleri göstermekten kaçınması anlaşılır fakat alternatif çözümler geliştirme üzerine çok düşünülmemiş.

SES –

Kayıt temiz, standartları karşılıyor.

KURGU –

Görüntü kuşağının işçiliği düşük olduğu için filmin süre hissiyatı aleyhine işliyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	10.33

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Geleneksel kömür üretimi hakkında bilgilendirici bir içerik fakat medyum belgesel olunca izleyicide farklı beklentiler oluşabiliyor. Örneğin daha geniş bir katılım. Daha derinlikli bir anlatı gibi.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin estetik müdahalelerini tespit edebilmek güç. Klasik belgesel anlatısını takip ediyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Özensiz. Sinematografik anlamda bir arayış söz konusu değil.

SES –

Planlarda ses değişmiyor. Gereksiz atmosfer sesleri mevcut (gök gürültüsü gibi) Röportajda yalnızca yaka mikrofonları kullanılmış. Atmosfer ses kaydı yok.

KURGU –

Standartları karşılıyor.

EK

Amcanın kendini zorla belgesele dahil etmesiyle filmin izlenilebilirliği artmış. Yönetmenin o kısımları da kullanması olumlu.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	13.21

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Sakin ve tekdüze anlatısıyla ilgi çekmekten uzak. Aynı üslubu takip etmesi filmin aleyhine işliyor. Ses kuşağı temelli bir anlatı.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin aceleci davranmaması iyi fakat seyirciyi önemsememesi seyir kalitesini düşürüyor. Risk alınmayan bir yönetmenlik modeli benimsenmiş.

SİNEMATOGRAFI –

Siyah beyaz dengesi gözetilmeden S/B tercih edilmiş. S/B yapılacağı bilinerek çekilmişten ziyade postta karar verilmiş gibi duruyor.

Bunun dışında güçlü kompozisyonlar var.

SES –

Double voice tercihi bu anlatıya ne katıyor?

Standart ses tasarımı.

KURGU –

Anlatı zaten ağır. Bir de ağır bir kurgu üslubu tercih edilince film hantallaşmış. Olduğundan daha uzun hissettiriyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	8.51

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Film, zor bir konuyu cesurca ele alıyor. Fakat işçiliğinde çeşitli problemler var.

Yalın bir anlatı, söylemini doğrudan aktarabiliyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen manipülatif unsurlar ile anlatısını güçlendirmeye çalışıyor. Bunun dışında klasik haberci estetiğini takip ettiği söylenebilir. Duyguyu dengeli bir şekilde aktarıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Genel olarak iyi fakat sinematografik bir arayış yok. 2.24'deki fotoğraf etkileyici.

SES –

Teknik yeterlilikleri karşılıyor.

KURGU –

Ortalama bir ritme sahip sıradan bir kurgu. Uzunluk hissiyatı iyi.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	10.51

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Güçlü giriş. Klasik belgesel anlatısı aşılmaya çalışılıyor. Özgünlük arayışı var. Tür docudrama'ya yaklaşıyor.

YÖNETMENLİK –

Mizansen ve dikkat çekilen kısımlar iyi seçilmiş (jiletle boyun kesme detayı vs.). Yönetmen kamera vs olmadan da film yapabileceğini hissettiriyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti yüksek. Temiz.

SES –

Ses tasarımı çok iyi. Voiceover kullanmaması lehine işlemiş. Senfoni tercihi özgünlüğe zarar vermiş.

KURGU –

Seyir zevkini zinde tutmaya çalışıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	8.51

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Slayt gösterisi üzerine konuşma estetiği. Arayış yok. Tek bir anlatı ve ona eşlik eden tarihi fotoğraflardan ibaret. Böyle olunca belgesel formunun gereklilikleri tam anlamıyla karşılanmıyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin hiçbir estetik müdahalesi hissedilmiyor. Anlatıcı filmi yönlendiriyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Üç plan çekilmiş. Main planda da figürün konumlandırması yanlış 3:1'e oturmuyor. 6.30'da geçtiği hareketli sinematografiyi takip etmeliydi.

SES –

Röportaj sesi temiz kaydedilmiş. Anlatı boyunca aynı soundtrack tekdüzelik katıyor ve ritmi düşürüyor.

KURGU –

Planlar arası color correction + grading tutarsızlığı var. Alamy/Getty Image filigranlı görseller kullanılmış. Görselde çözünürlük kaygısı gözetilmemiş.

EK

Başlangıçtaki epigraf filmi didaktikleştiriyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	19.57

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Yangın ile ilgili informatif aktarımdan sonra çok gündelik bir ritme giriyor film. Bu kısımlar anlatıya katkı sağlıyormuş gibi hissettirmiyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen filmin zamanını önemsemyormuş gibi oldukça rahat bir tasarım tercih etmiş. Seyirciyi gözetse çok daha etkili olabilirdi.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyetini arttırmaya çalışıyor. Genel olarak iyi. Aktüel kamera ritim katmış filme.

SES –

Temiz.

KURGU –

Filmin uzunluğunu aleyhinde hissettirecek bir kurgu tekniği benimsenmiş.

EK

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	8.43

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı kurmaca unsurlarla geliştirilmiş (özellikle ses bu konuda yardımcı oluyor). Görsel ve anlatıcı üzerinden dar sınırlar içerisinde duran bir yapıya sahip.

YÖNETMENLİK –

Kısıtla alanda yapabileceklerini denemiş. Genel olarak iyi. Klasik belgesel yönetimi. Risk almıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Konusu gereği kısır bir sinematografi. Sürekli orta ölçekli planlardayız. Arada genel planlar nefes aldırır. Kamera 5. dakikada aktüele geçince film rahatlıyor.

Genel olarak özenli. Durgun olmasına rağmen estetik çekimler anlatıyı taşımış.

SES –

Voiceover patlıyor. Kayıt kötü ama anlaşılır. Çocuk sesleri vs ile ses, anlatıya yardımcı olmaya çalışıyor (olumlu).

KURGU –

Yüksek ritimli kurgu ama dramatik bir yapıya oturmaması seyir zevkini düşürebilir. 7.13 kendi gölgesi mi? Kasıtlı mı?

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.59

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatının bir çatışması/tartışması vs. olmaması seyir zevkini düşürüyor. Röportaja dayalı bir seyirlik.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin dil, estetik, özgünlük, yaratıcılık vs. gibi arayışları yok. Anlatıyı klasik haber estetiği ile aktarmayı tercih ediyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Plan çeşitliliği fazla ama sinematografik bir anlatım vs. arayışı yok.

SES –

Röportaj kayıtları temiz ama soundtrack ile uyumu iyi değil. Miksaj zayıf.

KURGU –

Neredeyse ses kuşağındaki her boşluk informatif aktarım ile doldurulmuş. Bilginin çok olması ve anlatının nefes almaması nedeniyle film olduğundan daha uzun hissettiriyor.

EK

Son text'lere de çeviri olsa iyi olurmuş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	10.07

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Köyü tanıtmayı amaçlıyor ve başarıyla tanıtıyor fakat profesyonel anlamda belgesel yeterliliğini karşılamıyor. Çatışma, tartışma, söylem, özgünlük ya da yaratıcılık arayışı vs. yok. Yerel televizyon kanalı belgeseli estetiği takip ediliyor.

YÖNETMENLİK –

Radio TV Program Türleri dersi ödevine uygun fakat kulvarlı seçkilerde yukarıda bahsedilen kriterler aranıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Plan çeşitliliği iyi. Sıradan sinematografi.

SES –

Amatör standartlar için genel olarak temiz. Voiceover anlaşılır. Bir yerde oyuncak mikrofon kullanılmış?

KURGU –

Slayt gösterisi benzeri anlatıya uygun kurgu tekniği benimsenmiş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	12.08

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Bilgiye boğmuyor. Atmosferle başbaşa bırakmayı gözetiyor. Fakat seçkili/kulvarlı festivallerde çatışma veya tartışma gibi çeşitli unsurlara dair beklentiler olabiliyor. Bu durumda filmin “sıradan bir köy rutini” estetiğinden sıyrılabilmesi lazım.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen çekim havası yaratmadan çekimler yapmayı başarmış. Genel olarak iyi. Kimse kasılmıyor kamera karşısında.

SİNEMATOGRAFİ –

Güzel detay planlar, anlatıya katkı sağlayan fotoğrafik geneller var. Uğraşılmış ama bazen 3.57’deki gibi yanlış pozlanmış planlar da mevcut.

SES –

Atmosfer sesi plandan plana değişmiyor. Farklı sahnelerde aynı ses devam ediyor.

KURGU –

Dramatik bir yapısı var. Ritmi güzel. 8.13 geçişi ilginçti.

EK

Açılış Semih Kaplanoğlu’nun *Süt* ve *Bal* adlı filmlerini anımsattı. Karakter de Bergamalı Eşref Amca’ya oldukça benziyor. Yönetmen araştırmak isteyebilir.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	18.08

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatıyı, şehirde gezdirdiği bir karakterin üzerinden aktarması seyir kalitesini yükseltiyor. Fakat konuşanlarda çok kalması bu kaliteyi düşüren unsurlardan.

Klasik belgesel anlatısı takip edilmiş.

YÖNETMENLİK –

Hikâye anlatıcılığı iyi. Güzel bir belgesel ortaya çıkmış. Fakat çatışma, tartışma vs. olmaması ve tanıtıcı estetiğe sabit kalması belgesel anlamında aleyhinde işleyen bir tercih olmuş gibi gözüküyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti yüksek bir sinematografi benimsenmiş. 1.04 ya da 9.40'daki gibi seyre ciddi anlamda yabancılaştıran aks hataları var. Ayrıca bir anda aktüele vs. geçip sinematografik bütünlüğü bozabiliyor.

13.09 benzeri background'daki patlamalar göze batabiliyor.

SES –

Miksaj özensiz. Örneğin soundtrack yüksek, voiceover alçak kalmış. Seyir esnasında ses düzeyi ayarlamaya çalışmak kaliteyi düşürüyor.

KURGU –

Ritmi yüksek kurgu. Fakat 18 dakikadan daha uzun hissettiriyor.

EK

Roll caption'da soundtrack aniden kesiliyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.38

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Bir risk alıp klasik belgesel anlatısından uzaklaşan film, sonunda informatik bir metne ihtiyaç duyuyor. Sözkonusu çaba filmin bu yazıyı seyirciye geçirmekte zorlandığının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

YÖNETMENLİK –

Anlatıcı kullanmayarak seyirciyi de filme dahil ediyor. Arayışı var. Estetik kaygı mevcut.

SİNEMATOGRAFİ –

Durağan planlara dinamizm katmayı başaran bir estetik tercih edilmiş. Teknik olarak iyi. Teoririk anlamda bir arayış yok.

SES –

Yumuşak geçişler, foley çalışması yapılmış.

Atmosfer sesi tekrara düşüyor. Ara sıra minik patlamalar olmuş. Sesi anlatıda önemli bir konuma yerleştirmiş.

KURGU –

Hareketi harekete bağlayarak ritim ve akıcılığı gözetiyor. Belgesellerde genelde görmüyoruz.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.57

SENARYO / ANLATI YAPISI –

İşçilikteki özen artsa daha ilginç ve efektif bir film ortaya çıkabilirdi. Aşağıda belirtilen sorunlar sebebiyle seyir kalitesi düşük.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen anlatıya çok müdahale etmiyor. Sürekli aynı katılımcıda kalması seyir zevkini düşürüyor. Arayışı yok. Yaratıcı dokunuşu yok.

SİNEMATOGRAFİ –

Temel sinematografik kurallara özen gösterilmemiş. Örneğin 8.19 pozlama kötü/warp yok vs. El detay planı o genel plana ait değil (2 kere kullanıldı).

SES –

Özensizlikler var. Örneğin sesler 7.20’de aniden kesiliyor. Geçiş dahi kullanılmamış. Aynı soundtrack tekrarı seyre yabancılaştırıyor.

KURGU –

Anlatıya uygun, basit bir kurgu tekniği benimsenmiş. Standart.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.23

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı yok. Gelişigüzel çekilmiş hissiyatı yaşıyor. Before/after meselesi afiş yerine filme dahil edilmeliydi. Aynı zamanda filmin sonundaki metin, filmde eksik anlatı olduğu izlenimini oluşturuyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin estetik varlığı anlatı üzerinde hissedilmiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Özensiz. Temel yeterlilikleri karşılamıyor.

SES –

Ses anlaşılıyor fakat miksaj yapılmamış. Ses tasarımı zayıf.

KURGU –

Bu çözünürlüğün açıklaması nedir? Eğer düşük çözünürlük ile çekildiyse neden ona uygun bir render alınmadı. Mecburen zoom girilerek izlendi.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	16.46

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Çoğunlukla ses kuşağı üzerinden ilerleyen, metne bağımlı ve ritimsiz bir anlatı. Görüntüler nadiren filme hizmet ediyor. Radyoda dinlenilse anlatı majör bir kayıp yaşamaz. Deneysel olması bunların gözetilmemesini gerektirmez.

YÖNETMENLİK –

Anlatıya çok müdahale etmediği için varlığı hissedilmiyor.

Voiceover, çok metne bağı ve akademik bir üslup ile okutulmuş. Kulağa doğal gelmiyor. Seyre yabancılaştırıyor. Görsel mesafe koyuyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Çekim tasarımı yapılmamış ve gelişigüzel çekimler gerçekleştirilmiş gibi hissettiriyor. Sinematografik arayış saptanmadı. Teknik standartları karşılamıyor. Takip edilen teknik, kolaya kaçılmış düşüncesi oluşturuyor.

SES –

Voiceover anlaşılır ama atmosfer sesi ve soundtrack uyumu miksajda düzeltilmeliydi.

KURGU –

Tercih edilen aspect ratio'nun anlatıya katkısı nedir? Neden çözünürlüğün yarısından feragat ediliyor? Episodik anlatı süre hissiyatını arttırıp seyir kalitesini düşürüyor. 10. Dakikada 30 dakika etkisi veriyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.59

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı temiz. Fakat çatışma, tartışma vs. olmayınca rakiplerinden ilgi çekme anlamında geriye düşebilir. Klasik belgesel anlatısı takip ediliyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen ekibe ve ekipmana hâkim.

SİNEMATOGRAFİ –

Anlatıya göre şekil alan sinematografi. Estetik katkı sağlıyor. İç mekânda kameranın manevra kabiliyeti yüksek ama dış mekâna çıkıp arada nefes alsaydı seyir kalitesi yükselirdi. Böyle olunca alttan alta bir klostrofobi hissiyatı oluşuyor. Zira oda dar ve kalabalık.

SES –

Temiz kayıt, temiz miksaj. Özenli ses tasarımı.

KURGU –

Yer yer, örneğin 8.37’de operatörü görüyoruz. Seyre yabancılaştırıyor. Onun dışında genel olarak temiz kurgu. Ritmi yüksek, anlatıya uygun.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.08

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Bodoslama giriyor. Az sayıda katılımcı ve perspektif, filmin derinleşmesini engelliyor. Sonuçlarla ilgileniyor. Nedenlerle ilgilenmiyor. Anlatıda önerme, çatışma, tartışma vs. gibi unsurlar yok.

YÖNETMENLİK –

Risk almayan, yaratıcılık-özgünlük arayışı olmayan bir yönetmenlik tarzı benimsenmiş.

SİNEMATOGRAFİ –

Temel sinematografik kuralları kısmen karşılıyor.

SES –

Röportaj kayıtları temiz değil. Manipülatif soundtrack, duygu sömürüsü algısını arttırıyor. Genel olarak yeterli.

KURGU –

Olduğundan daha uzun hissettiren bir kurgu tekniği var.

EK

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	7.28

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Nübye düğünleri hakkında bilgilendirici bir içerik fakat belgesel formundaki temel beklentiler olan tartışma, çatışma, önerme gibi unsurlar anlatıda gözetilmemiş gibi duruyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen anlatıya ayak uyduruyor. Teknik ve teorik anlamda özgünlük/yaratıcılık arayışı yok. Fakat konuyu derli toplu şekilde aktarabiliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Kısıtlı alandaki açı çeşitliliği ile anlatıya ritim kazandıran bir sinematografik teknik benimsenmiş (başarılı).

SES –

Genel olarak temiz.

KURGU –

Yüksek ritimli kurgu, tabii buna filmin konusu da yardımcı oluyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.20

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Seyirciyi önemsemeyen bir anlatı yapısı benimsenmiş. Halihazırda kişisel olan bir konunun izlenebilmesi için ilgi çekici hale getirmek gerekir. Fakat yönetmen bu unsurlardan özellikle kaçınıyor.

YÖNETMENLİK –

Bazı sahnelemeler yaparak belgeselin seyir kalitesini arttırmış fakat yeterli gelmiyor bu çaba.

SİNEMATOGRAFİ –

Teknik yeterlilikleri karşılıyor. Telefon olduğunu hissettirmiyor. Telefonun sağladığı imkanları estetik dokunuşlarla aşıyor.

SES –

Ses temiz, miksaj temiz. 8. Dakikadaki soundtrack fazla epik geliyor kulağa, özdeşleşmeyi bozabilir.

KURGU –

İçerik materyali geniş. Fakat filmin ritimsiz kurgusu izlemeyi güçleştiriyor. 11.21'deki o planın anlatıya katkısı nedir? Yabancılaştırıyor.

EK

Kendine ait font seçimi vs. iyi olmuş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	4.41

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik haberci estetiği benimsenmiş. Anlatıda teknik olarak arayış, özgünlük ya da yaratıcılık mefhumları gözetilmemiş. Örneğin; teyzeyi çıkartsa, sadece Muhammet’i birkaç kelime konuştuğu görüntüler ile ve resimleriyle gösterse çok daha etkileyici olabilirdi.

Bunun dışında ilgi çekici konu. Yalın bir şekilde aktarılıyor.

YÖNETMENLİK –

Anlatıya çok müdahale etmiyor. Çoğunlukla biyografik aktarımı sağlamaya çalışıyor. Estetik varlığı hissedilmiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Dışarı/içeri girip çıkması vs. iyi fakat bazı açılar etmel sinematografik beklentileri karşılamıyor.

SES –

Foley yapılabilir. Ses miksaj ile daha temiz bir çıktı alınabilir.

KURGU –

Fazla uzatmaması iyi. Ritmi yüksek kurgusu izlenilirliği artırıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.06

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatıya bodoslama giriş. Direkt konuya dalıyor. Önce bir evreni tanıt vs.

Tartışma, çatışma, önerme ya da söylem gibi unsurlar gözetilmemiş. O yüzden reklam estetiğine yaklaşıyor.

YÖNETMENLİK –

Main röportaj açısında fazla kalıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti düşük. Sürekli aynı planlara ve sahnelere dönüyor: Şemsiye detay -> dikiş detay -> ana röportaj -> röportaj yakını.

SES –

Kayıt temiz, standart ses tasarımı.

KURGU –

Standart kurgu. Anlatıya uygun.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.09

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı yok. Yönetmen sadece gözlemci pozisyonunda.

YÖNETMENLİK –

İşçiliği zayıf.

SİNEMATOGRAFİ –

Özensiz planlar var. Örneğin giriş planı. Film boyunca temel sinematografik gereklilikler karşılanmıyor.

SES –

Planlar arası ses geçişleri iyi değil. Foleyler eksik. Ani kesilmeler kulak tırmalıyor. 02.21’de ses bile konulmamış.

KURGU –

Filmin aktardığı içerik aslında 5 dakika. Fakat gereksiz olduğunu hissettiren planlarla 17 dakikaya kadar uzatılmış.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	8.53

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Birtakım fikirlerin tartışılmadan ritimsizce aktarılmasından ibaret bir anlatı tasarımı benimsenmiş. Seyir zevki düşük.

YÖNETMENLİK –

Özgünlük, yarıcılık vs. gibi arayışları yok. İzleyicinin ilgisini çekip çekmediğini önemsemiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Standartları karşılıyor.

SES –

Farklı mekanlara aynı atmosfer sesi kullanılmış. Görüntüyle uyumsuzluklar var. Film genel olarak foley istiyor. Röportaj kayıtları temiz.

KURGU –

Ritimsiz kurgusu sebebiyle film 9 değil 20 dakika gibi hissettiriyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	2.22

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatıda klasik belgesel estetiğinin dışına çıkmaya çalışılıyor (olumlu).

YÖNETMENLİK –

Türlere sıkışmaması da olumlu fakat söylemini geçirmekte zorlanıyor. Bazı tercihler, ezbere gibi. Örneğin neden siyah-beyaz?

SİNEMATOGRAFİ –

Standart sinematografi.

SES –

Bu film özelinde ses kuşağının önemi ve görevi oldukça büyük. Fakat deneysel tasarım aleyhine işliyor.

KURGU –

Çok uzun bir 2 dakika. Kısa olmasına rağmen seyir zevki düşük. Anlatı tercihi, süre hissiyatını artırıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	3.29

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatıcılığının dışına çıkmaya çalışması olumlu.

YÖNETMENLİK –

Özgünlük ve yenilik arayışı var. Daha çok estetik varlığı kurguda hissediliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Davulcunun çekildiği planın tripodsuz çekilmesi daha iyi olurdu. Nostaljik içerik, estetik ile bütünleşirdi.

SES –

Ses temiz. Ayrıca anlatıya bir karakter olarak dahil ediliyor. Filme estetik katkı sağlıyor.

KURGU –

İdeal uzunluk hissi ile temiz bir kurgu.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	18.02

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Çok uzun süre (yaklaşık 13 dakika) tek bir anlatıcıda kalıyor. Sonra bir anda hızlı kesmeler ile yeni bir katılımcıya geçiyor. Estetik değişiyor. Bütünlükten ziyade metin önemsenmiş. Cümle cümle değişmesi ritmi bozuyor. Odak grup dar. Tek kişi üzerinden gidince yalnızca röportaj etkisi vermeye başlıyor.

YÖNETMENLİK –

Klasik belgesel anlatısı takip edilmiş. Yönetmen kurgudaki varlığını arttırdıkça güçleniyor (örneğin giriş sahnesi).

SİNEMATOGRAFI –

Gösterilerin çekimlerine çok müdahale edemezsin zaten ama röportaj açıları dahi hep aynı plandan akıyor. Bu unsurlar, seyir zevkini düşürebiliyor.

SES –

Röportaj kayıtları temiz alınmış. Foleyler, glitchli geçişler fena değil.

KURGU –

Filmin belki de en önemli cümlelerinin söylendiği son kısımda altyazı yok?

Yukarıdaki sebeplerden ötürü süre hissiyatı uzuyor.

EK

Başlangıçtaki glitchli kısım vs. iyi olmuş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	18.17

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı temel yeterlilikleri karşılamıyor. Giriş seviyesinde. Ayrıca belgeselden daha çok kurmaca kategorisine uygun bir film.

YÖNETMENLİK –

Temel sinema bilgisi yetersiz. Örneğin; sahnelenen planlarda her replik için ayrı çekim yapılmış. Yönetmen kendini tüm kulvar ve araçlarda biraz daha geliştirmeli.

SİNEMATOGRAFİ –

Bazı kadrajların su ayarı dahi yok (örneğin 1.47) ve bu estetik bir tercih değil.

SES –

Miksaj iyi değil. İzlerken ses ayarı sürekli değiştirmek zorunda kalınıyor. Diyalog kayıtları iyi değil. Atmosfer sesleri yetersiz (örneğin 6.12).

KURGU –

Ani giriş. Ani geçişler yumuşamalı. Kurguda aks kuralı/20 derece kuralı vs. gibi çoğu kural gözetilmemiş (bilerek yapmamak başka bir şey).

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.45

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Konuşmalı sahneler çekip seslerini vermemesi anlatıya ne katıyor? Özellikle ses kuşağının (konusu gereği) böylesine önemli olduğu bir filmde.

Potansiyeli yüksek bir film. Yönetmen keşke o ekiple ve özel izinle bir gün geçirip çekim yapsaydı.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen çok müdahaleci davranmayıp akışı aktarmaya çalışmış gibi duruyor. Aslında güçlü kompozisyonlar yakalanabilirdi.

SİNEMATOGRAFİ –

Güçlü planlar var. Örneğin (3.42). Fakat bazıları da gelişigüzel çekilmiş.

Ayrıca film color correction istiyor.

SES –

Anlatı geneline yayılan soundtrack miksajsız gibi duruyor. Onun dışında filmde başka ses yok.

KURGU –

Mekandaki diğer kameralıların kesilmemesi filmin özgünlüğünü bozuyor ve yönetmenin aleyhine çalışıyor. Bu filmi oradaki herkes çekebilirmiş gibi hissettiriyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	20.00

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Neredeyse tüm anlatı tek bir karakterin nefes almadan aktardığı informatif metin üzerine temellendiği için seyir zevki düşük.

Kişisel anlatılar bir belgesel tasarımı istiyor. Çatışma, tartışma, önerme vs. gözetilseydi kalite artabilirdi.

YÖNETMENLİK –

Risk almıyor. Özgünlük, yaratıcılık ya da seyircinin ilgisini çekme arayışı yokmuş gibi hissettiriyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Filmin anlatısında görüntü kuşağının etkisi sınırlı.

SES –

Aynı atmosfer sesi pek çok planda kullanılmış. Soundtrack aniden girip çıkıyor.

Zoom H1 röportaj kayıtları kaliteli.

KURGU –

Ritmi düşük. Uzunluk hissiyatını arttırıyor. Metin ve kesme hızı uyumsuz. 9.50'deki kadının yakınları genel planlar ile bağlanmıyor sahnede. Müzikli sekanslar anlatıdan kopuk.

EK

Altyazılar özensiz. Bazı harfler yok. Film aniden bitiyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.21

SENARYO / ANLATI YAPISI –

İlginç bir konu. Seyir zevki yüksek. Ritimli anlatı. Fakat tek bir şakası olması aleyhine işliyor. Özgünlük yakalanabilmiş.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin estetik ağırlığı çok hissedilmiyor. Akan anlatıyı takip eden pozisyonda.

SİNEMATOGRAFİ –

Planlar gelişigüzel çekilmiş gibi duruyor. Temel kurallar gözetilmemiş. Öne çıkan bir tarafı yok.

SES –

Kirli atmosfer sesinin üzerine soundtrack verilmesi gürültüyü arttırmış. Diyaloglar altyazıdan takip ediliyor.

KURGU –

Uzunluğu iyi. Sonun başa konması riskli. Aynı planı kullanmak amatör hissettirebilir.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	19.44

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı yok.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin yönlendirici etkisi hissedilmiyor. Özensiz hissettiren bulgular mevcut. Örneğin bazı kısımlarda kamera arkasından gülme sesi vs. duyulabiliyor. Bu elbette verilebilir fakat filmde bir bağlama ya da estetiğe oturtulmayınca denyselden ziyade amatör hissini artırır.

SİNEMATOGRAFİ –

Temel yeterlilikleri karşılamıyor. Örneğin 15.03’de karakter neredeyse kadrajdan çıkıyor.

SES –

Ses temiz değil. Galiba dahili mikrofon kullanılmış. Miksaj da yapılmamış.

KURGU –

Filmin adının olduğu planda dahi özensizlik söz konusu. Siyah atılmış fakat kenarlar kapatılmamış. Anlatıda ritim tasarımı da yok.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	19.41

SENARYO / ANLATI YAPISI –

İnformatif ağırlığı olan güzel bir belgesel. İçeriği bol. Detaylı bir gezi sağlıyor. Karakter tasarlayıp anlatıyı ilerletmesi olumlu. Anlatıyı güçlendirmek için AI görsellerden yararlanıyor. Dramatik yapısı var.

YÖNETMENLİK –

Canlandırmak için anlatıyı tüm enstrümanları kullanmış.

Oyuncu yönetimi iyi değil. Karakterin İngiliz olmadığı, fotoğraf bilmediği oyuncu yönetimindeki özensizlik sebebiyle anlaşılıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

İlk drone görüntüleri iyi ama diğer çekimlerde FPS vs. tutmuyor.

Manevra kabiliyeti yüksek bir sinematografisi var.

SES –

Voiceover anlaşılır ama röportaj çekimindeki profesyonellikte değil. Soundtrackler uyumlu. Genel olarak iyi.

KURGU –

Bazı planlar warp stabilizer istiyor. Çözünürlüğü düşük planlar var. Kurgu genel olarak iyi ama didaktik metinler sebebiyle ritmi düşük. Bu yüzden uzunluk hissi artıyor.

EK

Filmin ismi güzel görselleştirilmiş.

Son replik biter bitmez soundtrack yükselmeli.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	5.54

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı ortasında estetik değişiyor (nehir tarihiyle). Ara yazılar anlatıya çok müdahale ediyor. Göstererek anlatsa daha seyir kalitesi artardı.

Onun dışında klasik belgesel anlatısı.

YÖNETMENLİK –

Standartları karşılıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Slowmotion'lar güçlü. Genel olarak iyi bir sinematografi. Özenli ve çalışılmış kompozisyonlar mevcut.

SES –

Temiz ve genel standartları karşılıyor.

KURGU –

Uzunluk hissi iyi ama yukarıda bahsedilen yapısal sorunları var.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	11.00

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Kişisel bir anlatı. Anevrizma veya kanser hakkında farkındalık yaratabilir fakat belgesel anlamında bakıldığında yetersiz. Röportaja dayalı yapısı seyir zevkini düşürüyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen anlatıyı daha çok ses kuşağından aktarıyor. Radyoda da yayınlansa anlam majör boyutta değişmez. O yüzden estetik varlığı çok hissedilmiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Filmin büyük bir çoğunluğu aynı röportaj açısında ilerliyor. Çoklu kamera kullanımı biraz ritim katmış.

SES –

0.30'da soundtrack aniden kesiliyor. Ses kayıtları yetersiz. Fakat voiceover temiz.

KURGU –

Standartları karşılıyor.

EK

“Vücudunuzu tanıyın...” diye başlayan son text’e altyazı lazım.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	7.31

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Çocuk işçiliği hakkında örnek olay niteliğinde bir çalışma fakat belgesel anlamında kişisel kalıyor.

YÖNETMENLİK –

Seyri duygusal olarak çok manipüle ediyor. Çekimle, müzikle ve tüm müdahaleleriyle. Bu teknik, filmin doğallığına zarar veriyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Teknik yeterlilikleri karşılıyor.

SES –

Röportaj çekimleri temiz.

KURGU –

Ritimli ama manipülatif kurgu.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	10.32

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı üzerine biraz daha düşünülebilirdi. Klasik belgesel anlatısı sınırları içinde kalıyor fakat bu estetik de hayvanların sıralı verilmesiyle bozuluyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin estetik varlığı filmde çok az hissediliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti yüksek bir sinematografi anlayışı var (olumlu). Fakat planlar hep çok farklı setup ve ekipmanlarla çekilmiş hissiyatı yaşatabiliyor. Sinematografik bütünlük tam olarak sağlanamamış gibi duruyor.

SES –

Voiceover temiz. Ses geçişlerinde cross var ama yine de yumuşak ses/soundtrack geçişi yok. Örneğin 2.38’de ses aniden kesiliyor. Sonra bir anda aynı soundtrack bir daha giriyor.

Genel olarak ses temiz değil. Aynı atmosfer sesi farklı planlarda kullanılmış. 7.46’daki gibi anlamsız yükselişler mevcut.

KURGU –

Teknik repertuarı geniş bir kurgu

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.55

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Samimi ve duygusal yönü güçlü bir hikâye fakat diğer filmler ile kıyaslamak zorunda olunca konu kişisel kalabiliyor. Belgesel anlamında çatışma, tartışma ve önerme gibi unsurların yokluğu seyir kalitesini etkiliyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen sadece konuyu ses kuşağı ve main röportaj açısıyla vermek yerine farklı anlatım formlarına başvuruyor. Bu bağlamda başarılı.

SİNEMATOGRAFİ –

Sinematografik değerlendirme yapabilmek için yeterli veri yok.

SES –

Seste windshield eksikliği kulak tırmalıyor. İlk çeyrekte sonra bu düzeliyor. Genel bir miksaj lazım.

KURGU –

Kurgunun ritmi, filmin uzunluk hissiyatının aleyhinde işliyor. Sonda fotoğrafın verilmesi çok iyi fikir.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.41

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatıda klasik belgesel estetiği kalıplarının içinde kalan bir yapı benimsenmiş. Film seyirciyi o ortama misafir edebiliyor. Fakat bu samimi sohbet havası, belgesel anlamında çatışması, tartışması olan diğer filmler karşısında aleyhine işleyebiliyor.

YÖNETMENLİK –

Genel olarak iyi. Fakat canlandırma yaptığı anlarda oyuncu yönetimi biraz özensiz. Örneğin 7.02’de cenazenin nefes aldığını vs. görüyoruz.

SİNEMATOGRAFI –

Manevra kabiliyeti yüksek. Genel standartları karşılıyor.

SES –

Röportaj kayıtları vs. temiz ama film atmosfer sesi de istiyor. Miksaj gerekiyor. Örneğin 4.29’daki plan, ses bütünlüğünü bozuyor. Bir önceki planda da teknik ses sorunları var.

Extradiegetic soundtrack yerine karakterlerin söylediği müzikleri kullanmak anlatıyı güçlendiriyor.

KURGU –

Ritmi düşük olduğu için filmin süre hissiyatını olumsuz anlamda etkiliyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.18

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Kalıplaşmış belgesel formunun içinde kalan özgünlük, yaratıcılık vs. gibi arayışları olmayan bir anlatısı var. Voiceover metni didaktik ve manipülatif.

YÖNETMENLİK –

Canlandırmalarda oyuncu yönetimi zayıf. Örneğin 3.25 ya da 6.51.

SİNEMATOGRAFİ –

Teknik standartları karşılıyor.

SES –

Soundtrack'ın hiç değişmeden ve her sahnede aynı şekilde devam etmesi seyir zevkini düşürüyor ve seyre yabancılaştırıyor. 3.53'de müzik girdiğinde bile devam ediyor.

Voiceover kaydı temiz. Fakat röportaj kayıtları özensizce yapılmış.

KURGU –

Filmi olduğundan daha uzun hissettiren teknik hatalar var.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	19.54

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Olumlu biçimde yalnızca anlat/dinlet yapısı üzerinden devam etmiyor. Anlatı yapay zekâ canlandırmaları ile güçlendirilmeye çalışılıyor (yine olumlu).

YÖNETMENLİK –

Yönetmenin varlığı daha çok post prodüksiyonda hissediliyor. AI planlarında yönetmenin estetik dokunuşlarını tespit etmek güç. Güncel yapay zekâ uygulamalarının teknik yetersizliğine takılsa da ne yapmaya çalıştığını başarılı bir şekilde aktarabiliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Röportaj açılarındaki çiğ ışıklandırma göze batıyor. Bu planlarda manevra kabiliyeti düşük.

SES –

Miksaj ihtiyacı var. Bazı planlarda windshield eksikliği de duyuluyor.

KURGU –

Ritmi yüksek. Plan çeşitliliği geniş.

İnformatif aktarımı fazla olduğu için filmin süresi olduğundan daha uzun hissettirebiliyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.53

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı yok. Önceden çekilmiş eldeki görüntüler sıralı şekilde verilmiş hissiyatı yaşıyor.

YÖNETMENLİK –

Anlatı kişisel olmasına karşılık genel seyirciyi elde tutmak için zahmet vermiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Temel standartları karşılıyor fakat sinematografik bir arayış/deneme yok. Röportaj açıları özensiz.

SES –

Miksaj ihtiyacı var. Kayıtlar da titiz değil. Çoğu röportaj planında ses patlıyor.

KURGU –

Fade in/out geçişleri gözü çok yoruyor. Fazla kullanılmış.

Bazı planlarda aspect ratio anlamsızca değişiyor hissiyatı oluştur.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	7.21

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Konu kişisel olduğu için anlatıda çatışma, tartışma manevraları yapmak gerekiyor. Öteki türlü uzunluk hissiyatı artıyor.

YÖNETMENLİK –

Standartları karşılıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Dış mekân çekimleri ilgi çekici. Genel olarak standart bir sinematografik anlayış.

SES –

Genel yeterliliği sağlıyor. Bazı kısımlarda soundtrack aniden kesiliyor.

KURGU –

Teknik anlamda standart ve yeterlilikleri karşılıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	7.34

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Böyle bir konuyu izlerken az sayıda ve benzer perspektifteki katılımcıların konuşturulması filme propaganda hissiyatı ekliyor. Bu, konunun derinlikli işlenebilmesini de engelliyor. Karşı tarafa kamerasını çevirmek yerine, yorumluyormuş düşüncesi oluşturabiliyor. Dikkat edilmeli.

YÖNETMENLİK –

Anlatısını güçlendirmek için farklı enstrümanlara başvuruyor (olumlu).

SİNEMATOGRAFİ –

Standartları karşılıyor.

SES –

Miksaj istiyor. Planlar arası ses uyumu yok.

KURGU –

Kullanılan görsel içeriğin teknik kalitesi gözetilmemiş. Pek çoğunun çözünürlüğü düşük ve aspect ratio'su birbirinden farklı olduğu için bütünlük sağlanamıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	4.42

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Böyle filmlerde anlatı fazla kişisel olduğu için ilgi çekicilik azalıyor. Bu noktada sürenin kısa tutulması ve çatışma kurulması (çocuğa takılmış başlıklı görüntüler aracılığıyla) anlatının lehine işlemiş. Anlatı tasarımı ile bu sorun avantaja çevrilmiş.

Klasik belgesel anlatısının dışına çıkmaya çalışıyor (olumlu).

YÖNETMENLİK –

Az malzeme ile etki yaratabiliyor. Basit ve görkemli.

SİNEMATOGRAFİ –

Kurgu üzerinden devam ediyor.

SES –

Geçiş efekti iyi. Sesler temiz kaydedilmiş.

KURGU –

İki ana parçaya ayrılmış, iki farklı duygu yaşatabiliyor. Başarılı kurgu.

EK

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	15.08

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısı sınırları içinde kalıyor.

YÖNETMENLİK –

Çekimler kendisine ait olmadığı için varlığı kurguda hissediliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Yukarıdaki sebepten dolayı sinematografik değerlendirme yapılmadı.

SES –

Sesler genel olarak temiz ama miksaj istiyor. Bazı planlar diğerleriyle uyumsuz.

KURGU –

Anlatı içinde ritim yükselten/düşüren tasarım üzerine çalışılmış. Yönetmen bazı aşamalarda planla vedalaşmakta zorlanıyor hissiyatı yaşıyor. Bu durum aleyhine işliyor. Filmin uzunluk hissini arttırıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	15.01

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısı. Teknik yeterlilikleri karşılıyor.

YÖNETMENLİK –

Kompozisyon duygusu güçlü. Fotoğrafları kurguda vermek yerine elde göstermesi vs. olumlu. Plan konusunda bonkör. Rekleri gözeterek çekiyor.

SİNEMATOGRAFI –

Manevra kabiliyeti yüksek. 1-2 planda netlik soruları var. Bir de görüntü sanki o an lensle oynanıyormuş gibi hareket ediyor. Warp stabilizer deformasyonuna benziyor. Sebebini çözemedik ama filme yabancılaştırıyor bu iki durum.

Seti gördüğümüz yansımalar aynı şekilde bu hissi körüklüyor (örneğin 2.51)

Lenste de leke var.

Aktüel planlar tekrar gözden geçirilmeli.

SES –

Sesler temiz kaydedilmiş. Temiz miksaj. Soundtrack kullanımı iyi.

KURGU –

Ritmi yüksek, olumlu fakat sürekli konuşuyor. Nefes aldırmalı.

EK

Filminin süresini yanlış girmiş sisteme. Filmfreeway filtrelerinde pek çok festivali kaçırabilir. Dikkat etmeli.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.02

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı metne dayalı olarak ilerliyor. 6.30’a kadar anlamsız gelen kamera testi planı, nihayet bir anlam kazanıyor. Klasik belgesel anlatı sınırları dışına çıkıyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen varlığı daha çok kurguda hissediliyor. Yaratıcılık ve özgünlük kaygısı var.

SİNEMATOGRAFİ –

Buluntu görüntüler olduğu için sinematografik değerlendirme yapılmadı.

SES –

Ses temiz, miksaj iyi.

KURGU –

Kurgunun filmin anlatısındaki önemi büyük. Neredeyse bütün işi o yapıyor. Film biraz daha kısa olsa etkileyiciliği artardı. Zaman aleyhine işliyor çünkü deneysel.

EK

Kamera testi görseli yerine şehri çok yavaş bir ritimle kuş bakışı şeklinde drone ile gezsek (füze pov gibi) nasıl olurdu?

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	15.58

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Kişisel bir anlatı, izlenilebilirliği arttırmak için müdahale yok. Ama keyifli film. Efsane ortam.

YÖNETMENLİK –

Ekiple ve ciddi ekipmanlarla çalışmaması manevra kabiliyetini yükseltmiş. Evrenin doğallığı bozulmamış (örneğin 9.dakikadaki sahne).

SİNEMATOGRAFİ –

Teknik yetersizlikler mevcut ama takip ettiği estetik sebebiyle seyir zevkini düşürmüyor.

SES –

Miksaj istiyor. Filmin tercih ettiği teknik amatör olabilir elbette ama sinema salonunda sürekli sesi yükseltip alçaltamazsın. Kurguda halledilmeliydi.

KURGU –

Kurgusu süre hissiyatını artırıyor. Ritmi düşük.

EK

Yönetmenin açıklamasındaki (director's statement) ifadeleri filmin kendisi pek karşılayamıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	8.45

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatının büyük bölümü kamera karşısına geçmiş karakterin okuduğu metinden oluştuğu için seyir kalitesi düşük. Klasik belgesel anlatısı sınırlarının dışına çıkılıyor ama bu haliyle deneysel de demek güç. Tercih edilen bu anlatı yapısı filmin konuyu derinlikli şekilde ele almasını da engelliyormuş gibi hissettiriyor.

YÖNETMENLİK –

Estetik, özgünlük ya da yaratıcılık arayışı yok ama mesele “söyleyerek istediğini aktarmaksa” eğer ele aldığı konudaki pozisyonunu net bir şekilde anlatabildiği ifade edilebilir.

SİNEMATOGRAFİ –

Sinematografik unsurlar gözetilmemiş. Aslında bu tarz filmlerde sinematografinin önemi artıyor.

SES –

Miksaj istiyor ama metnin kaydı temiz.

KURGU –

Kurguya nadiren başvurulduğu için anlatının süre hissiyatı artıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	19.21

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Bu tarz kişisel anlatılarda zaman yönetmenin aleyhine işliyor. Tartışma, çatışma, önerme, söylem, ritim vs. gibi unsurlar çok iyi tasarlanmalı ki konuyla ilgili olmayan seyirci kaybedilmesin.

İnformatif yoğunluk fazla. Nefes alma kısımları artsaymış seyir zevki de artabilirmiş. Örneğin 10. dakikadaki öğrencilerle buluştuğu plan.

YÖNETMENLİK –

Canlandırmalarda amatör oyuncu ile çalışırken yakın plandan ve replikten kaçınmak gerekebilir (örneğin 2.12'deki plan).

SİNEMATOGRAFİ –

Teknik standartları karşılıyor.

SES –

Röportaj kaydı temiz. Genel beklentiyi karşılıyor. Soundtrack kullanım oranı çok ortada kalmış. Ya hiç kullanılmamalı ya da daha fazla istiyor gibi.

KURGU –

Ekrana okuma metni koyup planı aniden değiştiriyor (ikisinden biri yapılmamalı) (örneğin giriş). Dışsal görsellerin kullanımıyla anlatı güçlendiriliyor. Roll caption da iyi olmuş.

EK

Yunus hocaya altyazı iyi olur. Çünkü bazı salonlarda anlaşılamayabilir. Film boşa gitmesin.

Film:	■■■■■ ■■■■■
Yönetmen:	■■■■ ■■■■
Tür:	Belgesel
Süre:	11.15

SENARYO / ANLATI YAPISI –

■■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■■ ■■■■■. ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■,
■■■■■ ■■■■■. ■■■■■ ■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■■■. ■■■■■■■
■■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■ ■■■■■■■ ■■■■■■■ ■■■■■.

YÖNETMENLİK –

■■ ■■ ■■■■■■ ■■■■■■■ ■■■■■ ■■■■■■■ ■■■■■. ■■■■■
■■■■■.

SİNEMATOGRAFİ –

■■■■■ ■■■ ■■■ ■■■■ ■■■■? ■■■■ ■■■■■ ■■■ ■■■■ ■■■■■ ■■■■? ■■■ ■■■■■
■■■■■ ■■■ ■■■■■. ■■■■ ■■■ ■■■■■ ■■■■■■■ ■■■■■ ■■■. ■■■■ ■■■. ■■■■■
■■■■■■ ■■■■■ ■■■■.

SES –

■■■■■■ ■■■■■ ■■■■■■■ ■■■■■ ■■■■ ■■■■.
■■■■■■ ■■■■■■■ ■■■■.

KURGU –

■■■■ ■■■■■. ■■■ ■■■■■■■ ■■■. ■■■ ■■■■■■■ ■■■.

EK

■■■■, ■■■ ■■■■■.

Bu eleştiri, muhatabının talebiyle kaldırılmıştır.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	16.11

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Baştaki bilgilendirici metin, kurmacaymıştan ziyade gerçekmiş gibi davranıyor. O estetik ile verilmemiş.

Voiceover'ın ses tonundaki optimizm profesyonelliği engelliyor.

Klasik belgesel türü sınırlarını zorluyor (olumlu).

YÖNETMENLİK –

Canlandırmalar güzel olmuş. Seyir zevkini arttırıyor. Görüntüleri dümdüz vermek yerine kurmaca bir metin üzerine inşa etmesi kaliteyi arttırıyor. Fakat seyircinin, böyle bir günlüğün olmadığını anlaması filmle kurduğu bağın zayıflamasına neden oluyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Turist kamerası estetiği. Neredeyse her plan hareketli (genellikle dolly/dijital zoom). Bu filme dinamizm katmış. 9.01'de kamera operatörü gözüküyor.

SES –

Ayak sesi foley ile kamera görseli tutmuyor? Bu foley 01.30 gibi olmaması gereken sabit planlarda da devam ediyor. Profesyonel seslendirme anlatıyı güçlendirirdi. Voiceover temiz, soundtrackler estetiğe uyumlu.

KURGU –

00.31'de fade-out unutulmuş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	20.00

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Fazla kişisel anlatı ve ilk iki çeyrekte bu dezavantaj, avantaja çevrilmeye çalışılmıyor. Konuşan arkadaşı görmeye başladıkça anlatı rahatlıyor.

YÖNETMENLİK –

İşçiliği iyi, başlangıçtaki sıradanlığı filmin yarısına gelince atmaya başlıyor. Özdeşleşmeye ve hikâyenin giriş gelişmesine müdahaleler ile daha da iyileştirilebilir.

SİNEMATOGRAFİ –

2.22 civarı biten pan hareketine titiz çalışılmamış, kamera varlığını hissettiriyor. Fakat diğer kısımlarda kameranın karakterlerden birisi haline getirilmesi olumlu.

Estetik müsaade etse de 15.00 gibi planlar fazla sallanıyor.

SES –

Voiceover temiz. Sel canlandırması başarılı. Soundtrack'ler uygun.

KURGU –

Sıralı verilen görüntülerde aspect ratio'nun değişmesi seyir zevkini düşürüyor. Çözüm üretilmemiş. Özellikle boş griler yabancılaştırıyor. Fakat kurgu iyi ritim yüksek.

Filmin süresi kısalsa genel olarak, daha da güzel olur.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	15.50

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı güçlü, işçilik iyi. Pasaportsuz seyahati sağlıyor ve fikir veriyor.

YÖNETMENLİK –

Hikâye anlatıcılığı iyi. Fakat beğendiği planlarla vedalaşmakta zorlanıyor gibi. Örneğin filmde en çok konuşan karakterin nutku iyi ama film için çok. Bir yerden sonra filmin estetiğini tekdüzeleştiriyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti yüksek. Güçlü kompozisyonlar kurulmuş. Başarılı.

SES –

Girişte her konuşma boşluğunda aniden soundtrack ses seviyesinin düşmesi radyo programı estetiği vermiş. Röportaj kayıtları etmiz. Soundtrack seçimleri iyi. Ritim katıyor.

KURGU –

Yüksek ritimli kurgu. Anlatıya nefes aldırıyor. Fakat daha kısa olsa daha etkileyici olabilirdi film.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.56

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısı içinde kalıyor. Eğlenceli karakter fakat anlatının merkezinde yalnızca kişisel deneyimlerin konulması seyirciyi kaçırabilir.

YÖNETMENLİK –

Röportajda mekân değiştirmesi olumlu. Ritim katıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Genel standartları karşılıyor.

SES –

Röportaj kaydı temiz. Stok soundtrack kullanımı aleyhine işliyor. Aynı parçayı diğer filmlerde de duyduk. Atmosfer sesi istiyor.

KURGU –

Slayt geçişleri kullanılmış, bazı planlarda. Amatörlük hissini arttırıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	4.13

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatmak istediğini kısa bir zaman diliminde basit bir şekilde aktarabiliyor.

Sade ve görkemli.

YÖNETMENLİK –

Sözdizimi iyi. Tanıtımı sona vermesi vs.

Klasik belgesel kalıplarını aşmaya çalışıyor (olumlu).

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti yüksek. Dar alanda ve konuda plan çeşitliliği bol.

SES –

Güçlü ses tasarımı. Kayıt ve miksaj temiz.

KURGU –

Yüksek ritimli. Olması gerektiği uzunlukta hissiyatını yaşıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.59

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısını takip ediyor. Beklenti yaratılmasına karşılık çocukları dinlemeye çok geç başlıyoruz (yaklaşık 7. dakika). Buralar anlatıya nefes aldırıyor.

Odak grubu geniş. Konuyu etraflıca işliyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen kendini ortamda iyi bir şekilde gizlemeyi başarmış. Muhtemelen pozitif bir iletişimi var. Bu hem sağlıkçıları hem de çocukları kamera karşısında rahatlatmış (önemli).

SİNEMATOGRAFI –

Filmde slow motion planlar anlatıda önemli bir yere yerleştirilmesine rağmen yüksek FPS ile çekilmemiş. Bu biraz seyirden kopartıyor. Röportaj setup'larının değişmemesi (aynı mekân, aynı açı, katılımcıları aynı yere konumlandırma), manevra kabiliyetinin kısıtlı olduğu hissiyatını yaşıyor.

Plan çeşitliliği geniş.

SES –

Röportaj kayıtları temiz. 4.24 ya da 6.26 gibi planlarda ses artmalı. Röportaja geçince tekrar düşmeli.

Soundtrack'ler uyumlu, anlatıya yön veriyor.

KURGU –

Ritimli kurgu, süre hissiyatı yerinde.

EK

Altyazılarda özel isimler çevrilmemeli.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.59

SENARYO / ANLATI YAPISI –

İşçilik iyi ama bu tarz anlatıların görünürlüğü arttırılmak isteniyorsa tartışma, çatışma, önerme vs. gibi unsurlara başvurulmalı.

YÖNETMENLİK –

“Dışarıdan bir göz” estetiğini yaratabilmiş. Kendisini unutturması ortamdaki samimiyeti yakalayabilmesine yaramış. Yine işçilik iyi ve zevkle çektiğini belli ediyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Slowmotion’larda FPS unsurunu gözetmesi olumlu (rakiplerinde nadiren var bu durum). Manevra kabiliyeti yüksek. Güçlü kadrajlar ve kompozisyonlar var.

SES –

Ses kayıtları temiz ama miksaj istiyor. Soundtrack’ler duygu geçişlerini sağlıyor.

KURGU –

Kurgu anlatının estetiğinde etki oluşturacak şekilde kullanılıyor (olumlu). Örneğin 48. saniyede başlayan sekans.

EK

Genel bir color correction uyumsuzluğu var planlarda. Beyazlar kaybolmuş çoğunda. Örneğin 6.40 ve 6.48’deki iki plan.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	15.00

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Genel olarak temiz film. Fakat informatik planda kalmasıyla ilgi kayboluyor. Başlangıçta elindeki tüm malzemeyi kullanmış hissiyatı yaşıyor.

YÖNETMENLİK –

Elindeki enstrümanları iyi kullanıyor. Örneğin 5.18’de background’ı oyunla dolduruyor. Fakat yine 5.18’deki gibi bazı planlarda fazla kalıyor.

Soruları iyi.

SİNEMATOGRAFİ –

Özenli bir görüntü yönetimi. Bazı planlardaki yansılarda setin gözükmesi yabancılaştırabiliyor fakat genel anlamda iyi işçilik.

SES –

Önemsiz bir detay fakat yazalım: girişte karakter öne gelince ses değişiyor?

Bunun dışında temiz bir ses tasarımı.

KURGU –

Sahneler arası geçişler profesyonel. Episodik anlatı süre hissiyatını uzatıyor. 8.21’deki geçiş dikkat çekici. Sona doğru tüm filmi hatırlatıp özdeşleşmeyi arttırması olumlu.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	5.00

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı yokmuş, gelişigüzel kaydedilmiş hissiyatı.

Dramatik yapının olmayışı seyir zevkini düşürüyor.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen, amatör kamerasıyla kayıt altına aldığı etkinliği direkt olarak sunmaktan öteye giden bir estetik müdahalede vs. bulunmuyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Sinematografi üzerine uğraşılmamış ve düşünülmemiş.

SES –

Genel olarak temiz ve anlaşılır.

KURGU –

Ritimli kurgu. Uzunluk hissiyatı iyi. Estetik aktarıma katkısı yok.

EK

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.07

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Belgeselden ziyade reklam estetiğine yakın bir anlatı tarzı benimsenmiş.

YÖNETMENLİK –

Herkes metinden okuyor gibi duruyor. Yönlendirme yapılmadığı izlenimi oluşturuyor. Onun dışında risk almayan, özgünlük ya da yaratıcılık vs. gibi arayışları olmayan bir yönetmenlik anlayışı olduğunu düşündürüyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Aks hataları göze batıyor. Ekipmanları iyi ama operatörlükteki acemilikler seyirden kopartıyor. Kontrolden çıkan 10.40 gibi ya da seti gördüğümüz 7.02 gibi planlar seyir kalitesini olumsuz anlamda etkiliyor.

SES –

Voiceover'ın ani girişi seyre yabancılaştırıyor. Soruların da yine voiceover ile sorulması seyir zevkini düşürüyor. 2.33'de mikrofon var ama ses alınamamış zira yere bakıyor.

Soundtrack'ler anlatı ritminden daha yüksek bir ritme sahip. Uyumsuz. Sese miksaj lazım.

KURGU –

İsimlerde durdurmak amatör etkiyi arttırıyor. Soruları vermese de olur. Boş dinleme planı olmazdı böylece.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.59

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısına uygun. Özgünlük yaratıcılık vs. arayışı yok. Anlatı tasarımında çatışma, tartışma, önerme vs. gibi unsurlar gözetilmemiş.

YÖNETMENLİK –

Duygusal ve zor bir hikâye ama yönetmen anlatıya dokunurken bu yükü arttırmamalı ki anlatısı klişeleşmeden güçlenebilsin.

Sahne kurması/canlandırma yapması olumlu.

SİNEMATOGRAFİ –

Drone hızlandırması füze pov etkisi yaratmış. Röportaj kadrajları özensiz (gereksiz boşluklar var).

Sinematografik arayış var (örneğin giriş) olumlu. Manevra kabiliyeti yüksek bir sinematografi.

Yüksek pozlanan planlar ve aks hataları var.

SES –

Sese miksaj lazım. Ses yükseltme alçaltma ihtiyacı hissediliyor seyir anında. Röportaj kayıtları temiz alınmış.

KURGU –

Plan çeşitliliği bol. Ama eldeki tüm içerik kullanılmamalı. Seçici olmak lazım ki seyir kalitesi artsın.

EK

Görme engelli çocuk yerine yanındaki karaktere odaklanması zekice. Yönetmenin bu tercihi pek çok eksiği, artıya dönüştürüyor. Yönetmenin potansiyeli olduğunu düşündürüyor. Biraz işçiliğini geliştirmeli.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	5.26

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısının dışına çıkmaya çalışıyor (olumlu). Özenli bir çalışma.

YÖNETMENLİK –

İşçiliği iyi. Sözdizimi güçlü. Az malzeme ile büyük etki uyandırabiliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Teknik standartları karşılıyor. Sinematografik anlamda yaratıcılık, özgünlük vs. arayışı yok.

SES –

Sesi de manipüle ederek anlatıya dahil ediyor (olumlu).

Röportaj kaydında patlamalar var filme yabancılaştırabiliyor. Çoğu planda aynı atmosfer sesi kullanılmış.

KURGU –

Ritmik yüksek, sondaki siyah üzerine dahi düşünülmüş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.56

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Ana röportaj açısında çok kalıyor. Bu seyir zevkini ciddi şekilde düşürüyor. Konuşma + görsel + konuşma + görsel paternini takip eden tekdüze bir anlatı.

YÖNETMENLİK –

Yukarıdaki unsur sebebiyle estetik müdahaleleri hissedilmiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Filmin çoğunu buluntu görüntüler oluşturuyor. Bunun dışında çok az görüntü çekilmiş. Çekilen planlar düzgün ve teknik yeterlilikleri karşılıyor. Zoom’larla vs. destekleniyor (olumlu).

SES –

Röportaj kaydı iyi, miksaj iyi.

KURGU –

Ritmi düşük, süre hissiyatını uzatıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.41

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısı sınırları içinde hareket eden bir tarza sahip. Seçkideki pasaportsuz seyahat hissi yaşatabilen filmlerden birisi (olumlu).

YÖNETMENLİK –

Yaşantıyı tüm doğallığıyla aktarabiliyor. Fakat estetik müdahalesi az.

SİNEMATOGRAFİ –

Mekânın potansiyeli çok büyük fakat teknik yetersizlikler sinematografik bir güç oluşturmayı engellemiş gibi duruyor. En azından işçilik iyi olabilirdi.

SES –

Sesler baştan sona sorunlu. Miksaj ile zor kurtulur.

KURGU –

Kurgunun ritmi düşük. Seyir süresi hissiyatı uzuyor. Yarı yarıya kısalsa daha güçlü bir anlatısı olurdu.

EK

Sondaki bilgiler filmin içinde olmalı. Seyir zevkini arttırır.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.10

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Sözlü anlatıya dayalı bir estetiği merkezine alıyor. Görüntü kuşağı metne hizmet etmiyormuş gibi duruyor.

YÖNETMENLİK –

İşçiliği iyi fakat deneysel arayışına klasik tekniği karıştırırsa anlatı daha da güçlenecek izlenimi oluşturuyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Kompozisyonlar iyi, patlamalarla başa çıkılmış. Ter ışıktan vs. çekinmiyor. Anlatıya dahil edebilmiş kusurları.

SES –

Genel olarak iyi ama pek titiz değil. Örneğin 4.50 röportaj sesi aniden kesiliyor 4.55 aniden başlıyor. Film genelinde bunlar yumuşatılmalı.

KURGU –

Düşük ritimli kurgu.

EK

Color işçiliği de iyi.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	1.28

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Değerlendirme yapacak kadar veri sunmuyor.

YÖNETMENLİK –

Değerlendirme yapacak kadar veri sunmuyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Değerlendirme yapacak kadar veri sunmuyor.

SES –

Değerlendirme yapacak kadar veri sunmuyor.

KURGU –

Değerlendirme yapacak kadar veri sunmuyor.

EK

Çok uzun bir 1.30 dakika.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	15.46

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısına uygun. Risk almıyor.

YÖNETMENLİK –

Ritmî arttırmak için elinden geleni yapıyor. Mekân çeşitliliğini gözetiyor. Yeter diyerek bırakmamış. Başarılı.

Röportaj açıları da değişse güzel olurdu.

SİNEMATOGRAFİ –

Kamera hareket kabiliyeti yüksek. Her açıyı deniyor. Plan çeşitliliği bol. İşçiliği iyi.

SES –

Sesler temiz. Miksaj iyi. Soundtrackler duygu geçişlerine katkıda bulunuyor.

Örneğin 14. Dakikadaki çoklu sahneler iyi kaydedilmiş.

KURGU –

Main röportaj planının color'ında bir uyumsuzluk var. Birkaç planda daha var.

Onun dışında dinamik kurgu. Olumlu.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	19.56

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Çatışma kuruyor. Klasik belgesel anlatısı kalıplarının dışına çıkmaya çalışıyor (olumlu).

YÖNETMENLİK –

Yönetmen anlatıyı güçlendirmek için elindeki her şeyi kullanıyor. Ritmi ve izlenmeyi önemsiyor.

Set görüntüleri seyir zevkini arttırmış.

SİNEMATOGRAFİ –

Kendine özgü bir estetik yakalamayı başardığı için kusurlar göz tırmalamıyor.

SES –

Seste de aynı şekilde kendine özgü bir estetik yakalamayı başardığı için kusurlar kulak tırmalamıyor.

KURGU –

Anlatının ritmini bozan planlar var. Bu süre hissiyatının aleyhine işliyor. Çünkü kısa sürede ne yazdığını kavramak zor. Filme yabancılaştırıyor. Yine de kurgunun estetik aktarımında bir enstrüman olarak kullanılması olumlu.

O yazıların oranı fazla gibi. Yoruyor bir yerden sonra. Ayrıca o kısımların altyazısı da yok.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	3.38

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı zayıf. Slayt gösterisi estetiği takip edilmiş. Bu tarz belgesellerde kurguda çatışma kurmak vs. gerekebiliyor (örneğin Baraka vs.).

YÖNETMENLİK –

Seçtiği soundtrack haricinde seyir duygusunu yönlendiren estetik dokunuş hissedilmiyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Standart peyzaj.

1.35'deki yakın sallanıyor.

SES –

Her plana aynı atmosfer sesi kullanılması olumsuz. 1.50'de soundtrack aniden ve anlamsızca yükseliyor. Ses işçiliği iyi değil.

KURGU –

Hızlı kesmelerden sonra cross'lu geçiş neden? Filme yabancılaştırıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	1.59

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Haber anlatısı takip ediliyor. Belgesel anlamında iddiası yok. Fakat derdini iyi anlatıyor.

YÖNETMENLİK –

Aynı açıda anlamsız geçişler var. Estetik müdahaleleri hissedilmiyor.

SİNEMATOGRAFI –

Turist kamerası estetiği. Anlatıya özel bir katkısı yok. Özensiz.

SES –

Sinematografi ile benzer standartlarda.

KURGU –

Az kesme olmasına rağmen özensiz.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	16.51

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatının biraz kulaktan uzaklaşması lazım. Kişisel görüş ve deneyimlerin aktarımı estetiğini kırıp bu anlatılanları gösterebilse çok güçlü çatışma kurabilirdi (örneğin evine gir, sokakta gezdir, aile/arkadaş ilişkilerini göster vs.). Aslında kendisi de belirtiyor malzeme olduğunu (hiç bitmesin istiyorum şeklinde).

YÖNETMENLİK –

Kurguda biraz seçici davranrsa ve sevdiği planlarla vedalaşabilse anlatı daha da rahatlar.

SİNEMATOGRAFİ –

Açı repertuarı geniş değil. Sürekli yakınlar seyir zevkini düşürüyor. Bazı planlar yüksek pozlanmış. Kayıp dokular var. Yönetmen ışıkla çekime çalışmalı.

SES –

Sesler pathyor. Miksaj gerekli. Atmosfer sesi yok. Boşluklar var. Sadece röportaj sesi alınması yetersiz.

KURGU –

5.45 gibi kurguda çeşitli denemeler var (olumlu).

Buluntu görüntülerin aktarımı özensiz.

Fakat genel olarak 17 dakika hissettirmeyen yüksek ritimli kurgu.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	12.05

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Metnin didaktikliği anlatıya taraflı bir hava katıyor ve bu duygu filme zarar veriyor. Elbette taraflı olabilir ama filme derinlikli ele alınamamış hissiyatı giydiriyor.

Onun dışında özgün, ritimli.

YÖNETMENLİK –

Klip estetiğini ve sessiz film estetiğini takip ediyor. Yönetmenin estetik varlığı kurguda hissediliyor. Orada arayışı var. Özgün bir üsluba sahip.

Tür sınırlarını zorluyor.

SİNEMATOGRAFI –

Sinematografik veri yok.

SES –

Miksaj istiyor. Seyir esnasında ses ayarı yapma ihtiyacı doğuyor (örneğin 6.54’de voiceover kısık. Önceki sahneden soundtrack yüksek. Bu film için ses çok önemli ama özensiz tasarım.

KURGU –

Bulutlu görüntülerde kalite gözetilmemiş gibi duruyor. Restorasyon/upscale vs. yapılarak seyir kalitesi artırılabilirdi.

EK

Film boyunca internette geziniyoruz hissiyatı oluşuyor. Sanatsal fal bakımı.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	3.28

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Görsele dayalı ve görünürlük kazanması için metne muhtaç bir anlatı. İzleyici bağlam arayışına giriyor. Fakat bulamayabiliyor.

YÖNETMENLİK –

Genel standartlarda.

SİNEMATOGRAFİ –

Kompozisyonu güçlü planlar mevcut ama genel olarak standart.

SES –

Genel standartları karşılıyor. Soundtrack seçimi şiirsel atmosfer katarak, filmde sesin oynadığı rolü büyötmüş.

KURGU –

Basit kurgu teknikleri uygulanmış.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	3.28

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Fotoğraf sergisi estetiği. Anlatı tasarımı yokmuş hissiyatı yaşıyor. Risli bir tercih. Kapalı anlatım aleyhine işliyor.

YÖNETMENLİK –

Kompozisyon duygusu güçlü.

SİNEMATOGRAFİ –

Fotoğrafik planlar yakalanmış. Estetik kaygı var.

SES –

Temiz ama çok bilinen soundtrack kullanımı aleyhinde çalışıyor.

KURGU –

Teknik standartları karşılıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	4.55

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Film iyi fakat seçkide muadili çok.

Metin didaktik. Fakat ritimli olduğu için seyir zevki yüksek.

YÖNETMENLİK –

Sürekli anlatıcıda kalmaması olumlu. Anlatıyı güçlendirerek seyirciyi önemsedğini gösteriyor. Sözdizimi iyi. Görmediğimiz, siyada düşen episot, güçlü.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti yüksek.

SES –

Ses miksaj istiyor. Foleyler iyi. Ses tasarımı var.

KURGU –

Mask'lı geçişler, slow motion'lar, hızlandırmalar, buluntu görüntüler, siyah beyazlar vs. derken her enstrüman kullanılıyor (önemli ve olumlu).

Episodik anlatım gerekli mi? Uzunlu hissiyatını artırıyor çünkü.

EK

Bu film için bitrate önemli. Dolayısıyla filmfreeway yerine vimeo'ya yüklenmeli.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	6.06

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı tasarımı yok. Temel dinamikler gözetilmemiş.

YÖNETMENLİK –

İşçilik yetersiz. Anlatıdan kopartıyor.

SİNEMATOGRAFI –

Temel teknik yeterlilikleri karşılamıyor. Sinematografik bütünlük yok.

SES –

Voiceover temiz ama duygusuz. AI gibi duruyor? Dublaja gerek yok aslında, haber estetiği katmış.

Aynı atmosfer sesi pek çok planda kullanılmış.

KURGU –

Temel teknik yeterlilikleri karşılamıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.42

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatı bilgiye boğuyor ve nefes almıyor. Seyir zevki düşük. Metni aktarmaktan ibaret. Radyoda da yayınlanabilir ve hiçbir şey kaybetmeyebilirdi.

YÖNETMENLİK –

Ses ve görüntü kuşağı arasındaki bağ zayıf. İşçilik iyi değil.

SİNEMATOGRAFİ –

Sinematografik veri yok.

SES –

Voiceover temiz. Soundtrack'in uyumu iyi.

KURGU –

Buluntu görüntülerde çözünürlük gözetilmemiş. Filmin sonunda beğen/abone ol görseli var. Ayrı bir kurgu dahi yapılmamış. Son derece özensiz.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	18.41

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Süreci görseller aracılığıyla aktararak klasik belgesel anlatısının dışına çıkabiliyor ama özgünlük arayışı yok hatta bu filmin neredeyse aynısından bir tane daha film başvurmuş (ama bu daha iyi).

YÖNETMENLİK –

İşçiliği iyi. Kurgusu güçlü. Göstererek etraflıca anlatabilme kabiliyeti var. Sese ya da metne ihtiyaç duymadığı için özgüvenli bir tekniğe sahip.

SİNEMATOGRAFİ –

Konunun kendisinin filmin malzemesi haline getirilmesi seyir zevkini yükseltiyor. Elbette tekniği gereği harika renkler, güçlü kompozisyonlar.

Kaliteli işçilik. 35mm ile çekilmiş.

SES –

Sorunsuz. İyi miksaj. Profesyonel düzeyde.

KURGU –

Aspect ratio değişimleri anlatıya katkı sağlıyor. Anlamsızca değil.

EK

Belgeselin görünürlüğü arttırılmak isteniyorsa hikayeci anlatı vs. kullanılabilir. Fakat festival kaygısı güdülüyorsa hiç gereği yok, çünkü film güzel. Ayrıca bu film için çözünürlük çok önemli. O sebeple Filmfreeway'e yüklemek yerine Vimeo kullanmalı. Zira jüri maksimum 720p izleyebiliyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	13.12

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısının dışına çıkmaya çalışıyor. Bu olumlu fakat anlatıya genel bir yavaşlık hâkim. Bu rakipli seçkilerde aleyhine çalışabilir.

YÖNETMENLİK –

Risk alıyor. Enstrüman repertuarı geniş. Ama filmin seyri zor. Seyirciyi çok önemsemiyor. Jenerikteki isimler dahi çok uzun bir süre ekranda kalıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

FPS yanlış çekilmiş bazı planlar kurguda da düzeltilmemiş (örneğin ilk plan). Genel ritimsizliğe uyum sağlayan bir çekim tekniği benimsenmiş.

SES –

Voiceover temiz.

KURGU –

Ritmi düşük. Süre hissiyatını uzatıyor. Üzerine bir de fade in/out'lar. Siyah beyaz tercihi vs. derken seyri zorlaştırıyor. Estetik o olabilir ama bazı unsurlar seyirciyi ekranda tutmalı. Örneğin sabit çekim/hızlı kesme karşıtlığı gibi.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.48

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Seyirciyi önemsemeyen özensiz işçilik. Gelişigüzel aktarılmış hissiyatı. Sadece konuşan bir adam. Belgesel formunun temel unsurları gözetilmemiş.

YÖNETMENLİK –

Zayıf işçilik. Sadece aktarıyor. Estetik dokunuş sınırlı. Mesela siyah beyaz anlatıya ne katıyor?

SİNEMATOGRAFİ –

Temel yeterlilikleri karşılamıyor. En önemli dakikalarını ekipmanla boğuşarak geçiriyor. Anlamsız yakınlar. Netlik kurulamaması vs. Hareket tasarımı olmadığından savruluyor. Her plan fl.8 ya da civarı ile çekilmek zorunda mı?

SES –

Ses tasarımı yok. Sadece yaka mikrofonu verilmiş gibi. Dışsal görselde ses düzeyi yüksek. Genel bir miksaj lazım.

KURGU –

Düşük ritimli kurgu. Süre hissiyatını uzatıyor. Çekilen her şey konulmak zorunda mı?

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	11.11

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısı sınırları içinde hareket ediyor. Film boyunca; anlat + görsel + anlat + görsel paternini takip etmesi anlatıyı tekdüzeleştiriyor.

YÖNETMENLİK –

Daha temiz işçilik için röportaj katılımcılarını ana mekândan ayırabilirdi (gerekli ekipman yoksa). Örneğin katılımcıyı dışarı çıkartıp arkada genelini verirsin mekânın.

SİNEMATOGRAFİ –

Genel standartları karşılıyor. 0.48 gibi bazı yansılarda operatörü görüyoruz (çok önemli değil).

SES –

Röportaj kayıtları ile soundtrack geçişleri titiz değil. Miksaj lazım. 1.13 atmosfer sesleri uyumsuz. Röportajda yakalar yanlış kurulmuş gibi duruyor.

KURGU –

Ritmi yüksek.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	10.58

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısı sınırları içinde kalan tekdüze bir estetiği takip ediyor.

YÖNETMENLİK –

İşçilik yetersiz.

SİNEMATOGRAFİ –

Temel yeterlilikleri genel anlamda sağlamıyor. Hatalı kompozisyonlar, hatalı pozlama. 3.47 ya da 9.05 benzeri aks hataları göze çarpıyor. İyileştirilmeli.

SES –

2.11 gibi planlarda harici mikrofon kullanılmadı mı? Kayıt yetersiz. Benzer şekilde 5.41 ve 7.40.

KURGU –

Film estetiği giydirmeleri zayıf. Kullanılan efektler amatör düzeyde.

Episodik anlatı süre hissiyatını uzatıyor.

Ara görseldeki planın sürekli tekrar etmesi (dans kalender meşrep) seyir kalitesini düşürüyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	11.02

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Anlatıda temel sorunlar var. Fakat 3.50 gibi kısımlar, anlatıya kamera arkası estetiği katarak filmi bir nebze de olsa kurtarıyor. Zira “bilerek önem vermiyorum” söylemi oluşturuyor.

YÖNETMENLİK –

İşçiliği iyi değil. Çektiği konuya hâkim mi diye düşündürüyor. En azından konunun derinliğini arttırmak amacıyla birkaç spesifik soru sormasını sağlayacak kadar bir hakimiyet.

SİNEMATOGRAFİ –

Main röportaj açısı yüksek pozlanmış (1.40). Kompozisyon hatalı. FPS yanlış çekilmiş. Genel bir standart sorunu var sinematografide.

SES –

Röportaj kaydı temiz, anlaşılıyor.

KURGU –

Girişte ve devamında, genelden yakına ezbere geçiyor. Buradaki ritim, seyirciye kısa sürede “elde başka açısı yok” hissiyatı veriyor. Elindekileri biraz saklamalı.

Kurguda kesilmesi gereken 1.32 gibi kısımlar gözden mi kaçtı? Anlatıya katkısı nedir?

5.51’de yanlış nota basması kurguda mı örtülmeye çalışıldı? Öyleyse neden müdahale ediyor? Kusursuzu arıyorsak diğer hatalar ne olacak? vs. gibi sorular.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	22.22

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Bu tarz kişisel öykülerin görünür kılınması isteniyorsa çatışma, tartışma, önerme gibi belgesel türünün yardımcı unsurlarına başvurulmalı. “Adım bu + yaşadığım olaylar bunlar + yaşadığım mekân bu” şeklinde gelişen dramatik yapılar filmi hem klişeleştiriyor hem de seyir zevkini düşürüyor.

YÖNETMENLİK –

İşçiliği iyi. Peyzaj planları güzel ama anlatıya hangi söylemsel katkıyı sağlıyor?

SİNEMATOGRAFİ –

Biraz ekipman engeline takılmış yoksa güçlü kompozisyonları var.

SES –

Aynı atmosfer sesi farklı planlarda kullanılıyor. Ses genel olarak miksaj istiyor.

KURGU –

Ritmik düşük. Seyri zorlaştırıyor fakat genel standartları karşılıyor.

EK

4.16’da altyazıda Türkçe unutulmuş. Filmin adı Türkçe, konuşulan dil Kürtçe, altyazı İngilizce?

Pan takibinde tripod koluna paket lastiği ucuz ve etkili çözümdür.

Jenerik de süreye dahil edilmeli. Bu film 20 dakika değil 22 dakika.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.38

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Çok iyi film. Klasik belgesel kalıplarının dışına çıkan, iyi çekilmiş bir anlatı. Dramatik yapısı var. Çatışma ve tartışma üzerine kafa yorulabilirdi.

YÖNETMENLİK –

Soruları güçlü. Az soru ile ve az müdahale ile içerik kalitesini arttırıyor. Sadece aniden yakalaması gereken durumlarda biraz paniklediğini hissettiriyor.

Kompozisyon duygusu güçlü.

SİNEMATOGRAFİ –

Oldukça titiz. Sakin ama görkemli.

SES –

Tertemiz ses, iyi miksaj. Soundtrackler anlatıya katkı sağlıyor.

KURGU –

Kurgu ile estetik doknuşlar yapıyor. Örneğin siyah beyaz ile anlatıdan bir sekansı ayırması gibi.

EK

Color çok başarılı (7.45'deki plan hariç) bütünlüğü bozmuyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	20.06

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Kurmaca unsurlar ile anlatı desteklenmiş. Canlandırmalar yapılmış. Farklı fikirleri de tartıştırıyor (örneğin sofr a sahnesi). Tüm bu unsurlar anlatıyı güçlendiriyor.

YÖNETMENLİK –

Anlatıya nefes aldırmayı biliyor. Loop’ları kullanmış. Karakterleri profesyonel oyuncu gibi yönlendirmeyi başarmış.

Yaratıcılık arayışı var. Örneğin 13. dakikada telefon ekranını göstermeyerek izleyicinin görme duygusunu askıya alıyor. Sahil ve süpürge düşünüyoruz.

SİNEMATOGRAFI –

Manevra kabiliyeti yüksek. Fotoğrafik kadrajlar yakalanmaya çalışılarak anlatı desteklenmeye ve zenginleştirilmeye çalışılmış. Siyah beyaz dengesi bu planlarda iyi.

SES –

Yankılı ses manipölasyonu vs. gibi teknikler ile sesin estetik müdahalelerini arttıran tercihler yapılmış (önemli ve olumlu).

KURGU –

Ritimli, planlarda bonkör. Müzik kullanımı ile anlatı desteklenmiş. Kıza masal anlattığı sahnelerin kurgusu örneğin, ustaca.

Roll caption’da dahi blur oyunu vs. üzerine düşünülmüş. Başarılı.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	14.45

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Türler arası bir anlatı yapısı tercih edilmiş. Docudrama olarak değerlendirilebilir. Özdeşlik kurabilen güçlü bir anlatı. Seyir zevki yüksek ve ritimli.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen anlatısını güçlendirmek için elinden geleni yapıyor. Cep telefonuna geçiyor, sinema kamerasına geçiyor vs. Özenli ve işçiliği iyi.

SİNEMATOGRAFİ –

Temiz bir sinematografi. Manevra kabiliyeti yüksek. Açık çeşitliliği gözetilmiş.

SES –

Kayıtlar temiz. Miksaj iyi.

KURGU –

Yüksek ritimli kurgu. Teknik yeterlilikleri sağlıyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	17.05

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısı sınırlarını aşarak keyifli bir estetik ve özgünlük yakalıyor. Röportaj konuları normal şartlar altında herkese hitap edecek konular değil fakat yönetmen tekniği ile ilgi çekmeyi başarıyor. İzleyiciyi seyirden sonra araştırmaya sevk ediyor.

YÖNETMENLİK –

Harika işçilik. Bu tarz bir tekniği özellikle 17 dakikalık bir film için uygulaması zor. Yönetmen başarıyla altından kalkıyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Genel olarak iyi bir sinematografi. Main röportaj planı çeşitlendirilebilirdi. O planda çok kalınca seyir zevki düşüyor.

SES –

Hiçbir sorun yok. Temiz.

KURGU –

Ritimli kurgu. Başarılı.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	10.24

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Docudrama anlatı yapısına uygun bu filmde işçilik son derece iyi. Fakat metin ve ritim seyir zevkini düşürüyor.

YÖNETMENLİK –

Ekipmanla boğuşmuyor. Özgüvenli ve risk almaktan kaçınmıyor. Yeni bir dil arayışında olması olumlu.

SİNEMATOGRAFİ –

Titiz. Fotoğrafın da konu edildiği anlatıda fotoğrafık kareler yakalanmış. Zor kompozisyonlar elde edilmiş.

SES –

Soundtrack temiz ama manipülatif. Voiceover temiz.

KURGU –

Güçlü planları kesmekten kaçınmıyor. Yalnız ritmi düşük. Şiirsellik genel olarak aleyhine işliyor olabilir mi? Tersı yönde bir kurguyu merak ediyorum.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	20.19

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Birey üzerinden topluma bakan anlatı yapısıyla güçlü, seyirciyi önemseyen başarılı bir film. Çatışma kuruyor. Onu sevmeyen köylülerin ve seçim sürecinin çekilmesi seyir zevkini arttırmış (filmi burası kurtarıyor). Güçlü son.

YÖNETMENLİK –

Konuyu çok iyi işliyor. Sözdizimini biliyor örneğin arabasının kazalı olduğunu en son göstermesi gibi. Sadece karakteri kamera karşısına oturtup konuşturumuyor. Çatışma kurarak anlatısını güçlendiriyor. Başarılı.

Sadece işçiliği çektikçe ve zamanla iyileşmesi lazım.

SİNEMATOGRAFİ –

Girişte ritim arttırmak için açı değiştiriyor ama yirmi derece kuralını gözetmediği için göze batabiliyor. Genel standartları karşılıyor.

SES –

Main soundtrack uyumsuz. Filmin modunu ve komedisini düşürüyor. Bazı kayıtlar sıkıntılı.

KURGU –

Kurgu başarılı ve yüksek ritimli.

EK

Teşekkürler Aydın Battal.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	20.19

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Sadece sorunu ortaya koymuyor (genel tavır olan; pesimist bir yaklaşım ve duygu sömürüsü ile işlemenin aksine). Çatışması, önermesi var (daha ekolojik yapılar, etkinlikler, geziler vs.). Dramatik yapı kurulmuş.

Biraz fazla didaktik.

YÖNETMENLİK –

İşçiliği iyi. 12.03 gibi planlar dikkat çekici. Her enstrümanı kullanıyor. Hızlandırıyor, yavaşlatıyor. Drone’a geçiyor, yakına giriyor vs. Her ortama giriyor. Şehir/orman/çöp/yangın. Bu çabası konuya derinlik katıyor ki bu tarz filmler derinlikli olmaması halinde direkt klişeleşir. Poz bile verdiriyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti yüksek. Sürekli aynı açılarda kalmıyor. Ekibe ve ekipmana hâkim. Gayet iyi.

Bazı görüntüler stok mu acaba diye düşündük.

SES –

Kayıt temiz. Miksaj biraz daha iyileştirilebilir. Foley’ler iyi.

KURGU –

Gösterdiği oyunda bazen çok kalıyor (örneğin torbaya fidan doldurma, gördük zaten ne yaptığını). Oraları kesse filmin süresi kısılır ritmi de artar.

EK

Color correction ve grading’e bi bakmak lazım. Ayrıca sondaki 19 saniyeyi mutlaka kesmeli. Çoğu festivalden diskalifiye olmasına neden olur o 19 saniye.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	20.00

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısını iyi bir biçimde takip etmiş. Derdini etraflıca anlatıyor fakat estetik ve işçilikle ilgili de sorunları var.

Alperen'in ait olduğu tüm ortamlara girmesi çok önemli, ritmi arttırıyor ve seyir kalitesi yükseliyor.

Odak grubun geniş tutulması da olumlu.

YÖNETMENLİK –

Canlandırmalarda oyuncu yönetimi zayıf. Mesela 2.59'daki metinden okuma anlaşılıyor ve seyir zevki düşüyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Manevra kabiliyeti yüksek. Genel olarak teknik standartları karşılıyor. Bazı röportaj açılarında bakış boşluğu yanlış verilmiş (4.41 gibi).

Hareketli görüntülerin FPS'si yanlış (örneğin bale provası).

SES –

Voiceover temiz kaydedilmiş. Soundtrackler uyumlu ve anlatıyı destekliyor.

KURGU –

Kurguda özensizlikler var. Örneğin alpha kanallı sis efekti alındığı gibi konulmuş. Maskeleme dahi yapılmamış (bu giriş sanki komple çıkartılsa introdan sonra başlasa daha iyi). Buluntu görüntüler (4.17 gibi) restorasyon istiyor. 9.13 gibi geçişler güzel.

Genel ritim yüksek. 15. Dakikadan sonraki yakınlar warp stabilizer istiyor.

EK

Keyifli film, potansiyeli olduğu için detaylı eleştiriyoruz.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	11.18

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Kurmaca sahneler ile anlatısını güçlendiriyor (sandalye oyunu). Konuyu aktivist gibi işlememesi seyir zevkini artırıyor.

Mesaj net. Doyurucu.

YÖNETMENLİK –

Yönetmen ekibe ve ekipmana hâkim. Klasik belgesel anlatısının dışına çıkmaya çalışıyor. Arayışı var. Basitliği ve etkileyiciliği bir araya getirebiliyor.

SİNEMATOGRAFİ –

Genel olarak iyi. Karanlık sahne aydınlatması üzerine çalışılabilir (gece aydınlatması/karanlık tasarımı vs.). Ama kulvarındaki çoğu filmnden bu haliyle de önde.

SES –

Ses temiz, miksaj temiz ve profesyonel.

KURGU –

Yüksek ritimli kurgu. Yeterli uzunluk hissiyatı anlatıyı destekliyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.56

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Klasik belgesel anlatısının dışına çıkan seyircide güçlü bir nostalji hissiyatı yaşatabilen yaratıcı bir anlatı modeli benimsenmiş. Seyircide sürekli “Acaba ne oldu?” sorusunu sordurduğu için seyir kalitesi çatışmayla artıyor.

Sonu da çok güçlü.

YÖNETMENLİK –

Özgün, yaratıcı ve az müdahale ile yoğun duygular yaşatabilme konusunda yetkin.

SİNEMATOGRAFİ –

Bu filmde sinematografi zaten belli bir seviyenin üzerinde fakat eleştirmek gerekirse: Bazı aktüel planların stabil canlandırması, aynı mekanmış hissini vermiyor (örn 2.50). Bunlar da aktüel çekilebilir miydi?

SES –

Ses temiz. Temel standartları karşılıyor.

KURGU –

Kurgu tekniği anlatıya yön veriyor. Önemsenmiş ve titiz çalışılmış.

EK

Sondaki laurel gereksiz. Filmin algısına zarar veriyor.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	11.18

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Konuyu ilgi çekici ve basit bir şekilde anlatmayı başarıyor. Deneysel arayışlar var. Özgünlük ve yaratıcılık gözetilmiş. Eğlenceli ve etkili.

YÖNETMENLİK –

Otobüs, tren vesairenden rastgele çekimler yerine 9.03'deki gibi sahnelemeler anlatıyı erkenden güçlendirebilirdi. Yönetmene biraz daha özgüven gerekiyor. Zira ses kuşağında çok güçlü ama çekim yapmaya gelince biraz çekingen. Özellikle gerilla çekimlerde.

SİNEMATOGRAFİ –

Riskli denemeler anlatıyı destekliyor ve kendine özgü bir dil oluşturabiliyor.

SES –

3.25'de planın hatalı bırakılma tercihi çok iyi. Altyazı olmasa daha iyi olurmuş.
Genel standartları karşılıyor.

KURGU –

Olması gereken uzunlukta hissiyatını yaşatan güzel bir kurgu.

EK

Roll caption'ın anlatıya dahil edilmesi vs. de güzel olmuş.

Film:	
Yönetmen:	
Tür:	Belgesel
Süre:	9.17

SENARYO / ANLATI YAPISI –

Neredeyse hiçbir şey yapmadan olağanüstü bir çatışma yaratabiliyor. Özdeşleşme kuruyor. Seyirciyi sorudan soruya, duygudan duyguya taşıyor.

YÖNETMENLİK –

Öyle gözükmese de seyirciyi filme dahil edebilen başarılı bir yönetmen. Böyle bir anlatı ile seyirciye çılglık attırabilmek bir meziyettir.

SİNEMATOGRAFİ –

Olması gerektiği gibi. Slow motion ile zaten yavaş olan anlatıda kontrolü ele alarak etkileyiciliğini arttırıyor.

SES –

Gerekli amatörlik verilmiş (olumlu).

KURGU –

Harika ama daha kısa versiyonunu deneyimlemek isteriz. Jump-cut'lar biraz göze batıyor.

EK

İkinci ezme planı etkiyi düşürüyor. Bir de sondaki çöp meselesi biraz muğlaklaştırıyor anlatıyı.